

Ч. 7 ЛИПЕНЬ - СЕРПЕНЬ 1980

JULY - AUGUST No. 7

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVII ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ 1980 JULY - AUGUST Vol XXXVII

ЗМІСТ

Купальські пісні	1
У.Л. Чарівний світ давніх народніх звичаїв	1
Марина	2
Іванішнє свято. В. Івасюк. На Івана Купала	3
В. Вояк. Завдання української еміграції	4
Український Музей	6
Л. Бурачинська. Сорочки Сокальщини	8
Ой, молодая молодиче	9
О. Бригун-Соколик. Моя мама	10
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	12
О-КА. Розмови у літньому затишку	13
О.Х. Ліліяна Генік-Березовська-Микитюк	13
В. Івасюк. На Івана Купала	14
Л. Тараник. Згадуючи В. Івасюка	14
Нові книжки. М. Тарнавська	15
В. Івасюк. Пісня буде поміж нас	15
С. Самотинська. Зміна	16
Філятелістичні видання. О. Н.	17
Г. Совачева. Кризь пориви життя	18
Х. Навроцька. Конференція голів О.У.	20
Вісті з Централі	21
СФУЖО	22
Our Life	24
Вишивка. Т.О.Н. Мережка прикрашає блюзочки	28
Що читати?	29
Дописи з діяльності Відділів	30
Надіслані книжки	31
Хроніка Округ. Нью-Джерсі — докінчення	32
Південний Н.Й.	35
Поза Округами	37
Нашим малютам	38
Посмертні згадки. Замість квітів	40

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Liubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любвич

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Наша обкладинка: Микола Бутович. Мітологічна постать

Our cover. Mykolo Butovych. Mythological figure.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation
335 Clifton Ave., Clifton, N.J. 07011

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Марія Томоруг — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспондентна секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Оля Гнатейко - вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркусь — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Олена Процюк — пресова
Марта Терлецька — зв'язків
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Наталія Даниленко — Філадельфія
Оксана Щурова — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ліда Гладка — Нью Джерсі
Ірина Кашубинська — Огайо
Марія Семків — Чикаго
Марія Гижа — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 11

КУПАЛЬСЬКІ ПІСНІ

КУПАЙЛО, КУПАЙЛО

«Купайло, Купайло!
Де ти зимувало?»
Зимувало в лісі,
Ночувало в стрісі,
Зимувало в пір'ячку,
Літувало в зіллячку.

Календарно-обрядова лірика, стор. 307.

КУПАЛА НАША, КУПАЛА

Купала наша, Купала,
Заграло сонечко на Івана.
Де сходить сонце, сходить, там грає;
Там мій миленький кониченька сидлає.
Сидлає кониченька при свічі,
А виходить на улицю уночі.
Виїхав на улицю, посвистав,
Вже ж він своєї миленької не застав.
Чогось моя миленька стала пишна,
Що до мене на улицю не виїшла.
Із вечора русу косу чесала,
А опівночі черевики озувала.
А к світові на улицю виходжала.

Записано на Волині. Чубинський, III, стор. 219.

НА ІВАНА НА КУПАЛА

«На Івана на Купала, що Іван діє?
— Гречку сіє.
У нашої гречки гарні вершечки.
Було б тобі, Іванку, не купатися,
Було б тобі, Іванку, з нами гратися.
— Що Іван діє?
— Пшеницю сіє.
У нашої прениці жовті косиці.
Було б тобі, Іванку, не купатися,
Було б тобі, Іванку, з нами гратися.

«Пісні, зібрані Н. В. Гоголем», СПб, 1908, стор. 157-158.

ТА ХОДИЛА УЛЯНОЧКА

Купальська

Та ходила Уляночка по межі,
Червоної черевки на нозі.

Приспів:

Червоної черевки на нозі,
Що купив Василечко на торзі.

Приспів:

Носи, носи, Уляночко, здорова,
А я тобі не скажу ні слова.

Приспів:

Стій, дубе, не гуди
На дубові жолуді,
В чистім полі роса впала,
На вулиці Купала на Івана

Приспів:

А чи було літо, чи не було,
Чомусь воно мені не докучило.

Приспів:

ЧАРІВНИЙ СВІТ ДАВНІХ НАРОДНІХ ЗВИЧАЇВ

В останніх десятиліттях років спостерігаємо незвичайне зацікавлення давньою культурою, звичаями, усною народною творчістю. Етнографія і антропологія стали такими ділянками науки, які цікавлять і притягають щораз то більше науковців та дослідників. Але ж не тільки вчені антропологі вивчають давній побут, звичаї, мистецтво. Особливо серед нашого народу зростає зацікавлення тією ділянкою. Видається, що чим довше час і простір відділяють нас від батьківщини, тим більше цінимо давнє мистецтво та звичаї нашого народу. Вправді ще до війни, особливо в Галичині, де для того були сприятливі умовини, поширені були збирання предметів народнього мистецтва, та покази народського одягу та звичаїв. Цілі групи приїздили чи то до Львова, чи до інших міст, щоб представити живо обряд весілля, правдиву коляду з вертепом тощо. В цьому мали особливі заслуги кооператива Українське Народнє Мистецтво та Союз Українок і інші організації.

Серед нашої спільноти поза рідними землями поширене плекання пристосованого до сучасних обставин народнього мистецтва, особливо вишивки. Тепер найновіше завдання, яке заініціював Союз Українок це збирання творів народнього мистецтва для Українського Музею, а теж списування таких предметів народнього мистецтва, які належать приватним власникам. Такий список дасть можливість використати деякі рідкісні предмети при влаштуванні виставок чи показів. СУА започаткував творення гуртків прихильників народнього мистецтва. Цікава й дуже успішна ініціатива це курси народнього одягу та курси вишивки, які вела Філядельфійська Округа. Крім викладовців фахівців пояснення до одягів давали пані, які походили з даного села, міста чи околиці і вміли як слід одягати чи зав'язувати хустини тощо. Такі почини вивели народнє мистецтво з кола зразків не завжди зі знанням, хоч, може, і з любов'ю стосованих.

Але народня творчість виявила себе не тільки у предметах. Вона жила, виявлялася у слові: в піснях, звичаях, обрядах, приповідках тощо. І якраз такі "народні перлини" можуть зникнути безслідно, якщо ми їх вчасно не збережемо. Наші читачі, сподіємося, звернули увагу на приказку, яку помістили ми в "Нашому Житті" ч. 4 на ст. 3. Так приговорювала бабка Настя вже багато літ тому в селі Стецева біля Снятина. Мала дівчинка слухала, запам'ятала, а тепер уже, як доросла пані, пригадала й розказала нам.

Це навело нас на думку, щоб просити наших читачів списувати такі твори народньої словесности, які, може, пам'ятають чи вони самі, чи близькі їм старші особи. Може й молодші навчалися цього від своїх мамів, бабунь, батьків. Не тільки приказки, чи пісні, але теж опиши різних звичаїв та обрядів цікаві й варті того, щоб їх записати.

Зацікавлення давніми звичаями прибрало не тільки пасивну форму, охоту пізнати як воно було колись. Деякі звичаї хочемо застосувати й у теперішніх наших обрядах чи святкуваннях. Це не тільки Різдво з його колядками й вертепами та Великдень з писанками і гаївками, чи свято Спаса зі свяченням овочів. Це передусім весілля. Коровай, весільне деревце — символ дерева життя, а теж різні церемонії перенесені з села не тільки у Гантер, Союзівку чи Глен Спей. Вони перейшли теж до модерних люксових готелів на велелюдні весілля.

Зворот, пошуки за давніми звичаями, які заховали таємницю тривалости нашого народу, виявилися в Україні тим, що молодь почала обходити такі стародавні свята як Івана Купала на Дніпрі у Києві. Очевидці розказували, як влада слідувала за тими, хто прилучився до тих груп молоді, які темної купальської ночі йшли

Докінчення на стор. 12

МАРИНА́

Стояла Маринка на межі,
Зрадувалось серденько в дорозі
Достояла Маринка на межі,
Червоня черевички на нозі
Носи, носи Маринко не скидай
Білих своїх ніжочок не покаляй
Носи, носи Мариночко не скидай
Мене молодого не забувай

*Село Великі Сорочинці, Миргородського повіту на
Полтавщині. Пісня про кукли Маринки в четвер на зеле-
ному тижні.*

*Українські народні мелодії. Зібрав і зредагував Зіновій
Лисько.*

ІВАНІШНЄ СВЯТО

До схід сонця на Івана іде дівка на дзвіницю, там обмиває що найбільший дзвін в сей спосіб, що обризує водою насамперед серце его, промовляючи: "Йик серце тебе розбиває, аби серце (імя легіня) так за мною розбивало сі; йикий ти голосний, аби і я така голосна (славна) була; йик люде йдуть до церкви, йик ти задзвониш, так аби до мене старости йшли; йик сі люде сонечкови радуют, коли ти їх кличеш, або сі вони так мною радували!" Так промовляє і бризкає три рази, потім обливає дзвін з верха, причім глядить, аби вода із серця і дзвона стікала у підставлену посудину; з тою посудиною спішить опісля у хату а як сонце зачне сходити, умиваєсь, примовляючи як перше. Воду випиває на дах, аби ніхто по ній не ходив, бо тогди не буде се помічне. Дівка, що так зробить, віддасть ся за того, за котрого сама схоче.

(Космач).

Володимир Шухевич "Гуцульщина" IV Частина. Львів 1904 р. Заховуємо правопис оригіналу

Кругом Мариноньки ходили дівоньки,
Стороною дощик іде, стороною
Тана мою роженьку червону

Ой на морі хвиля, при долині роса,
Стороною дощик іде, стороною
Та на мій барвіночок зелений
Сьогодні Івана, а завтра Купала,
Рано — вранці сонце зійшло
Рано — вранці та на мою роженьку червону.

Ой на морі хвиля, при долині роса,
Стороною дощик іде, стороною
Та на мій барвіночок зелений

Марина — це дерево. На свято Івана Купала дівчата вирубують марину виносять на галяву, прикрашають вінками та стрічками і навколо неї водять танок.

Рис. Слава Геруляк

НА ІВАНА КУПАЛА

(слова і музика В. Івасюка.)

Липнева ніч, спить небозвїзд,
Черемош виграває
Моїх надій щасливих квіт вінок пливе у даль
І по воді бігти йому любов допомагає
Його вітрильця переймуть, не спиниться вода.

Іване Купало чарівний сон
Нехай не потоне ніколи вінок.

Чарівна ніч, як любий сон не сміє попрощатись
Мої слова немов пісок край берега шумлять
Поміж дерев несе ріка моє вродливе щастя
Немов роса у тих квітках живе любов моя.

Іване Купало

Минуть роки, прийде весна, Черемош постаріє
Та буду я квітки у снах шукати молоді
Та буду я в липневу ніч плести вінок із мрії
Нехай ще нині хоч у сні він лине по воді.

Іване Купало

Ноту зл. ст. 14

ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Може, думки, якими бажаю сьогодні з Вами поділитися, вже надто відомі. Прошу пробачити, якщо я в чомусь недостатньо поінформована, бо Бразилія — далеко, листи і преса ходять пиняво, мені завжди здається, що я десь на окремій планеті. Але, з другого боку, з такої віддалі, може, речі і справи виглядають яскравіше: деталі сплавлюються, залишаючи твердий обрис.

Ідеться про завдання української еміграції. Знаю, що на цю тему вже було досить дебат, і не дивно, бо це наша головна проблема. Відома мені також слушна боротьба української спільноти в справі українських дисидентів і заохочуючі досягнення українців на північно-американському континенті в різних ділянках суспільно-політичного життя. Здається мені, однак, що найпекучішу справу нашої еміграції залишено дещо збоку. Головним завданням українців, що живуть за межами материка, в сьогоднішньому сузір'ї обставин, мусить бути старання про збереження і розвій української культури. Якими важливими не були б інші питання гуманітарного чи політичного порядку, їх не слід ставити нарівні з питанням культури. Один із наших дисидентів цілком слушно заявив, що такі вартості важливіші, ніж життя людини, бо вони поглиблюють існування нації, виводять її з животіння в повновартісне життя.

Тому що в Україні ведеться тепер завзята боротьба проти всього національного: мови, релігії, високого мистецтва, справжньої літератури, тому що Україну репрезентують на Заході щонайвище фольклорними ансамблями типу Вірювки і щораз більш деформованою, "сувенірною" народною творчістю, наша еміграція мусить перебрати на себе те велике завдання, якого не виконує, або не вповні виконує материк.

Може, дехто з присутніх пригадує собі мою завзяту війну на сторінках Сучасности в обороні народьої творчости, проти Юрія Тарнавського. Я ревно боронила наші звичаї та обряди, писанки й вишивки, вважаючи, що мій в інших справах щирий друг з Нью-Йоркської групи поетів не цілком поінформований і не пережив їх з такою наснагою, як я, що мала щастя виростати на Гуцульщині ще тоді, коли те все було справжнє і непідроблене дешевими імітаціями.

Однак, яким прекрасним не був би наш побут, він не може заступити плекання і розвою культури великого формату. Сьогодні питаю себе з тривоги, які наші справжні досягнення тут на Заході, на цьому квітучому Заході, про який мріють українські дисиденти і на який надіється ціла Україна як на частину землі необмежених можливостей. Ми не сміємо залишитися позаду. Ми винні це, в першій мірі, собі самим.

Як підвалини для різного роду українських

студій, мусимо вдержати і плекати найважливіші українські культурні інституції: УВАН, НТШ, УВУ, Гарвардський Інститут Українських Студій, СЛОВО, українські музеї, галерії, бібліотеки. Деякі з них поганенько приміщені і нидіють через брак фондів і компетентних сил. Українська громада, а особливо кадри наших студентів, повинні серйозно задуматись над цим питанням. Коли на Україні палять бібліотеки, руйнують збірки в музеях, хтось мусить подбати тут на Заході про збереження наших надбань. Треба то робити фахово, по-модерному, з технічним актуалізованим знанням, і до того треба б відповідних, солідних приміщень і професійної обслуги, на що здатні особливо нові професійні сили, випускники американських чи європейських університетів. Всі наші установи треба б докладно впорядкувати і перечистити, залишаючи їм притаманний матеріал і передати те, що належить до інших категорій, у відповідні спеціалізовані сектори. Наприклад: на мою думку, така установа, як УВАН, повинна обмежитись до манускриптів, архівів і книг, передавши вишивки, писанки, килими і картини до етнографічного музею і до галерії картин. Так перегляд матеріалу був би прозоріший, і науковцям та студентам було б легше над ним працювати. Люди, які постійно були б зайняті в таких установах як фахові сили, мусили б заробляти те, що заробляють в інших чужоземних інституціях. До цього треба б постійних фондів від української громади. Ще краще було б знайти формулу, як кожна з тих інституцій могли б стати самовистачальною.

Українська громада здатна вдержати свої інституції. Вона видає колосальні суми на вечерниці, обіди, балі, ювілейні зібрання, конгреси, які здебільшого мають товариський характер і не приносять безпосередніх культурних плодів. Не, щоб я була проти них, борони Боже! Тут ідеться тільки про доцільну пропорцію.

Дальшим важливим питанням є питання різних видів нашої високої творчости.

Де український театр? Адже маємо цілу низку п'єс, оригінальних і добрих перекладах — нема публіки? Якщо нема — то зле. Значить, українці не доросли до такого могутнього мистецького вислову, яким є театр. Я здаю собі справу з того, що питання театру пов'язане з різними проблемами, але невже наш театр має зовсім умерти? Адже в Україні він уже вмер. Що кажуть на це молоді люди високого ідеалізму, пластуни, сумівці? Відомо, що колись Льорка об'їздив своїм саморобним театром "Ля Баррака" убогі села Еспанії і ставив свої високомистецькі п'єси серед торгів, для простолюддя... наші театральні артисти могли б також об'їздити колонії українців у Канаді, Аргентині, Парагваї, Бразилії, Австралії... То будило б зацікавлення тамошньої молоді нашою мовою і культурою, зворохобило б різні ідеї і питання, про які вона

дотепер нічого не знає по своїх глухих закутинах. Слово із сцени переходить безпосередньо в кров публіки. То дуже добре відоме різним філософським і політичним системам, що робили з театру свій амвон. Театр не мусить бути пишній і ошатний. Є роди театрів імпрізованиго характеру — ось як епічний театр Брехта, що навіть розраховував на різну реакцію публіки і вплітав її в дію своїх п'єс, або театр Торнтона Вайлдера, що заступає декорації пантомімою. Тут і поле для вигадливости, для нових експериментів, для геніяльної розв'язки. Не штука ж займатися театром, коли є будинок для нього, сцена з лаштунками, режисер, суфлер і вихована публіка! Ніхто за ціле Середньовіччя по Шекспіра не знав таких вигод, а все ж таки були мандрівні театри, що ставили п'єси.

Дальше питання: де український фільм? Дивно, що так мало наших молодих сил цікавиться кіновим мистецтвом, режисерством, лібретами. Я знаю, що вже маємо многонадійні початки. Екран — чудова біла сторінка, де можна багато написати про Україну, і ту сторінку читало б у скупченні тисячі людей!

Дивне також, що діється в музиці. Читаю часом у "Свободі" про виступи наших молодих піаністів, скрипалів, челістів або флейтистів. А де наші обоїсти, клярнетисти, фаготисти, контрабасисти, саксофоністи, літавристи, арфісти і т. д.? Де наша симфонічна оркестра, яка ставила б у своїх програмах постійно також твори українських композиторів, особливо тих, що їх замовчують в Україні за модернізм?

Тут слід також пригадати потребу видань творів наших композиторів, таких як наприклад Стефанія Туркевич-Лукианович, щоб вони були зафіксовані і доступні виконавчим силам. Молоді музикологи мають тут гонорове завдання, старатися, щоб ті твори побачили світ, а громада мусить їх підтримати фінансово.

Далі: як стоїть справа з українською галерією картин? Що діється з творами наших мистців, які відходять? Галерія картин, як і музеї, мали б субвенцію держави, бо всякі аспекти культури збагачують країну, в якій вони зберігаються.

Кожна країна, що прийняла до себе українську іміграцію, повинна збагатитися низкою добрих перекладів з нашої літератури. Нас можуть тільки тоді цінувати і любити, як пізнають наше обличчя. Трудно вимагати, щоб хтось боронив "на віру" українську справу, про яку він не має ніякого глибшого поняття. Українці повинні дбати про те, щоб такі видання були гарні на вигляд і солідні змістом. Бажане було б щоб над ними працювала ціла колегія фахівців обох мов і літератур, бо воно підносить престиж видання. Такі книжки повинні бути на полицях важливіших культурних установ і бібліотек, а також у приватних збірках чужоземних інтелектуалів, мистців, літераторів. І на це потрібні фонди.

Однією з найпекучіших наших проблем є питання модернізму. Коли українська еміграція (до

З жалем повідомляємо українське громадянство, а зокрема членство СУА, що 11-го червня 1980 р. у Філядельфії відійшла у вічність на 57-му році життя

Володимира з Гардецьких-Ценко

Заслужена громадська діячка в рядах СУА і СФУЖО.
Опечаленому чоловікові, д-р Миколі Ценкові й цій Родині глибоке співчуття складає

Екзекутива СУА

речі, часто співзвучна в цім випадку з режимом на Україні) перестане осуджувати модернізм і розправлятися з модерністами? Таке ставлення — незріле і провінційне. Кожна вільна, демократична країна дає слово своїм експериментаторам. То жест довір'я, щедрости, або хоч доброзичливої толеранції. Ніхто ніколи не знає, що саме переживе в мистецтві чи в літературі, в яких є свої таємні закони. Дещо сам час затопить у своїх хвилях, а дещо діє як стимул до дальшого шукання, бо в усіх творчих вимірах най-жахливіший — трафарет, нудне пережовування. У нас повинні бути зразки українського модернізму в різних ділянках, так як нормально буває в інших націях. Традиція — глибоке слово, але традиціоналізм убиває нове творче прагнення. Не йдеться тільки про малярство й літературу, але також про церковну й світську архітектуру, скульптуру, танець, музику, театр і т. д.

Українська еміграція без сумніву часто доказала свою жертвенність, свій великий ідеалізм. На жаль, є в нас також надто багато порожнього патосу замість тихої запопадливої праці. Надто багато нетолерантности. З якою безвідповідальністю різні особи й групи нападають на заслужених людей і патріотів, тільки тому, що вони з іншої партії, чи з іншої парадії! Це особливо боляче, коли йдеться про декого в Україні, хто, може, під своїми орденами носить щире українську душу і своїми широкими раменами охороняє багато дечого, що загрожене. Хай Микола Руденко нам править за приклад.

Думаю, одначе, що висвітлювати імена і факти тепер, у сучасному затьмаренні сонця в Україні, не відповідно. Галасливість не завжди найкращий лік, особливо, коли вона несе майже певно за собою нагінку на невинних людей. Інакше справа з дисидентами, бо ті не мають нічого до втрати.

Тому, підкреслюю, що нашим найвищим і най-пекучішим завданням мусить бути збереження і розвій нашої культури у всіх вимірах. Як сказав один мій давній друг "То наша найміцніша зброя, може — єдина".

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ЗАСІДАННЯ УПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Управа Українського Музею на своєму засіданні 13 червня 1980 року розглянула і обговорила звіти директора Музею Марії Шуст і адміністративного директора Дарії Байко про поточну працю Музею. Також Управа заслухала і затвердила плани праці, що їх подали комісії Управи.

У звіті Марії Шуст відзначено, що від 5 грудня 1979 року до 6 червня 1980 року до колекцій Музею додано 159 об'єктів, деякі з них дуже цінні. Тепер іде підготовка кількох виставок: виставка рушників, запланована на 1981 рік; втрачені архітектурні пам'ятки Києва — 1982 рік, виставка з історії української іміграції в Америці — 1983 рік; також підготовлюється виставка килимів у Філадельфії в травні 1981 року у Балч Інституті під час конвенції Союзу Українок Америки. Заплановано кілька освітніх програм, що відбудуться наступної осені і зими.

Музей дістав грошеву допомогу від Мистецької Ради Штату Нью-Йорк: 7000 дол. на каталогізацію і консервацію рушників, 6500 дол. на освітню працю і 2000 дол. додаткової допомоги. Музей подав ще кілька прохань про фінансову допомогу до різних установ.

Музей мав контакти з кількома американськими музеями. Смітсонівська Інституція у Вашингтоні звернулася до Українського Музею з проханням допомогти поповнити її колекції об'єктами українського народного мистецтва. Директор Музею взяла участь у конвенціях Асоціації Музеїв Штату Нью-Йорк і Американської Асоціації Музеїв.

Адміністративний директор Музею Дарія Байко відзначила у своєму звіті, що, на жаль, Музеєві бракує місця не тільки для виставок, але й у бюрох, де працюють співробітники, і у сховищах колекцій. За час від 1 січня до 31 травня 1980 року до Товариства "Український Музей" приєдналось 67 нових членів. Влітку один день на тиждень в Музеї безплатно працюватиме практикантка, студентка Нью-Йоркського Міського Університету. Праця в Музеї входить в програму її студій. Велику допомогу Музей має від добровольців.

Крамничка при Музеї діє добре. Найбільший успіх у покупців мають недорогі речі. Багато було продано на українському фестивалі у Нью-Джерзі, де співробітникам Музею також допомагали члени Комісії придбання фондів для Музею.

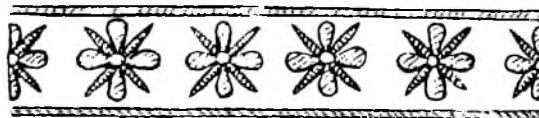
На засіданні Управи підкреслено як першочергове завдання — робити заходи, щоб придбати нове велике приміщення для Українського Музею в Нью-Йорку.

ДИРЕКТОР УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ МАРІЯ ШУСТ ВЗЯЛА УЧАСТЬ У З'ІЗДІ АМЕРИКАНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ МУЗЕЇВ

Від 8 до 14 червня 1980 р. у Бостоні відбувся з'їзд Американської асоціації Музеїв, у якому взяло участь близько 2000 працівників музеїв США і Канади, також директор Українського Музею в Нью-Йорку, Марія Шуст.

Щодня відбувалися сесії, присвячені окремим галузям музейної праці. Неможливо було відвідати всі, то М. Шуст вибирала ті, на яких вона могла познайомитися з новими методами музейної праці, щоб застосувати їх в Українському Музеї. Наприклад, вона відвідала спеціальну сесію, присвячену пересувним виставкам, також сесію, де обговорювали здобування коштів для музеїв. Чи не найцікавішою для неї була сесія, присвячена консервації музейних об'єктів, зокрема текстильних виробів і документів. Складна справа — проектування музейних сховищ, бо різні об'єкти вимагають різної вологості та температури повітря. Деякі речі псуються під впливом світла.

Для учасників з'їзду були спеціальні автобуси, які курсували між бостонськими музеями. М. Шуст відвідала кілька музеїв. Зокрема вона познайомилась із каталогом прозірок у Бостонському Мистецькому Музеї. Цікаві для неї були відвідини Центру консервації документів Нової Англії.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

500.00 дол. — 20-ий Відділ СУА, Філадельфія, Пенн., добродій.

110.00 дол. — 59-ий Відділ СУА, Балтімор, Мд.

по 100.00 дол. — 16-ий Відділ СУА, Міннеаполіс, Мінн., Володимира і Микола Ценки з нагоди вінчання сина, д-ра Олексія з д-р Мартою Кузьмович.

25.00 дол. — Михайло Гайдук, Марлтон, Н.Дж.

10.00 дол. — Дзвінка і Роман Шведи, Філадельфія, Пенн.

5.00 дол. — Анна Борис, Філадельфія, Пенн.

2.00 дол. — Анна Василяшук, Філадельфія, Пенн.

сердечно дякую

Дарія Байко
адміністративний директор

КУРС ДРУКУВАННЯ ВИБІЙКИ

Український Музей у Нью-Йорку організовує одиноденний курс друкування вибійки під проводом Ірини Твердохліб з Рочестеру.

Курс відбудеться 24-го серпня 1980 р. від год. 12 до 4-ої по пол. у Гражді коло церкви св. Івана Хрестителя в Гантері. — Оплата курсу за добровільними датками. Детальнішу інформацію можна дістати в Українському Музеї в Нью-Йорку в урядових годинах (203 Друга Авеню, тел. — 228-0110), або у Христини Певної, крамниця в Гражді, Гантер.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Катерина Нижанківська, Бріджпорт, Конн. — наволочка на подушку, два вишивані рушники з Київщини, вишивана скатерть з Полтавщини, знімки народньої вишивки — всі ці речі роботи Лідії Ненадкевич. 40 писанок з 1944 р. а саме 5 писанок Анастазії Рурик, 17 Тетяни Кошиць і 18 Катерини Нижанківської. 6 таблиць рисунків писанок — Юлії Кіндзеравої-Пастухів з 1950 р., два зразки вишивок і хлоп'яча сорочка.

Богдан Чужак, Діамонд Пойнт, Н.Й. — гуцульська чоловіча сорочка з 1928 р.

Дарія Яремко і Галина Ситник, Джерзі Ситі, Н.Дж. — нарукавники брата бл.п. о. Володимира Терещука з Гошева..

Степан Гела, Торонто — 5 дописів (копії) з ділянки мистецтва: Р. С. Орлов-Давньо-руська вишивка XII ст. М.О. Новицька — Гаптування в Київській Русі і Давньоруське гаптування, П.П. Толочко — Про приналежність і функціональне призначення діадем і барм в Древній Русі. Всі статті з "Археології" Київ. Б.О. Рибаків — Київські копті і вілі-русалки, Слов'яноруські старожитності. В-во "Наукова Думка" — Київ.

Ангелина Матушевська, Флашинг, Н.Й. — 12 зніmkів — (копії) родини Матушевських і копія статті Івана Світа про Федора Матушевського, Український Історик, Нью-Йорк-Торонто 1976 р.

Щиро дякуємо
Марія Шуст
Директор

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ МУЗЕЮ:

Люба Раковська, Нью Йорк, Н.Й. — різьблений ніжик до листів, різьблена тарілка, дві підставочки на писанки, дерев'яна мальована тарілка і керамічна попелничка.

Мирослава Савчак, Асторія, Н.Й. — 19 карток — Якова Гніздовського.

Окружна Управа СУА, Дітройт, Міч. — 10 книжок "Українська історія" в англ. мові, 5 інкрустованих нашійників.

70-ий Відділ СУА, Пассейк, Н. Дж. — 2 образи роблені соломкою на дереві.

Павло Магочі, Бостон-Гарвард — 20 паспортів України і 10 — Карпати.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1980

ПОДЯКИ:

Складаю сердечну подяку 1-му Відділові СУА в Нью-Йорку за безкорисний розпродаж речей Українського Музею під час Українського фестивалю на 7-й вулиці в Нью-Йорку.

Дякую щиро Вп. Паням Лідії Гладкій і Лідії Гайдучок за велику поміч при розпродажу речей з крамнички Українського Музею на фестивалю в Голмдель в Нью-Джерзі.

Рівнож дякую Комітетові фестивалю в Гольмдель за безкоштовне вивозчення стола для розпродажу речей з крамнички Музею, чим причинився до збільшення доходу на Український Музей в Нью-Йорку.

Ірина Волосянська
завідувача крамничкою.

ЗВЕРНЕННЯ

Український Музей в Нью-Йорку дасть всі потрібні матеріали паням, які мали б час і охоту приготувати чи вишивати різні дрібні речі: закладки до книжок, подушечки на голки, серветки, ляльки тощо для крамнички Музею. Дохід з проданих речей є призначений на розбудову Українського Музею в Нью-Йорку.

Ірина Волосянська
завідуюча крамничкою.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на могилу **бл. п. Анастазії Гудзій**, мами наших приятелів, складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

Л. і О. Кузик
О. і М. Мочула

Замість квітів на могилу **бл. п. Ярослави з Кириків Савчак**, моєї шкільної товаришки — яка відійшла на вічний спочинок 18 червня 1980 р. складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

Ірена Качмарська

В пам'ять **сл. п. Ярослави Барнич** складаю на Український Музей в Нью Йорку 10.00 дол.

Ганна Коренець

В пам'ять **бл. п. Ізідори Косач-Борисової** складаю 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Марія Душник

В світлу пам'ять **бл.п. Ізідори Косач-Борисової** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

К. Турянська.

СОРОЧКИ СОКАЛЬЩИНИ

Збірка взорів із Сокальщини та монографія "Квітуче народне мистецтво" дають нам змогу приглянутись вишивкам цієї околиці. Це радісне переживання! Стільки винахідливості в орнаментиці як тут — не завжди можна стрінути!

Говорячи про взори Сокальщини, найперш треба згадати про ту частину вбрання, на якій їх приміщували. Це передусім жіноча а часом і чоловіча сорочка. Ця частина вбрання скроєна і пошита, як усюди в Україні. Це старовинний крій "до уставки", де покроєне полотно складається з самих чотирикутників різної величини. Вправна шваля вміє їх так зложити до купи, що — зложені разом — творять оцю головну частину народнього вбрання — сорочку.

Та сорочка на Сокальщині, хоч вона одного крою з сорочками України, проте має деякі свої відмінності. Найперше — її викладаний комір. Середньої величини, заокруглений, а не раз переходить ззаду у чотирикутну форму, що спадає на спину. Далше — доволі широкий рукав, зібраний біля зап'ястка у дрібні зборки. Викінчений був широкою дудою. Розріз пазухи сягав аж до пояса і його застібали на гудзики.

Однак те, що найбільше вирізняє сорочку Сокальщини від інших — це її вишивка. Вона така багата, що мало околиць може рівнятися з нею, а при тому зовсім своєрідна, не запозичена в сусідів чи з іншого джерела.

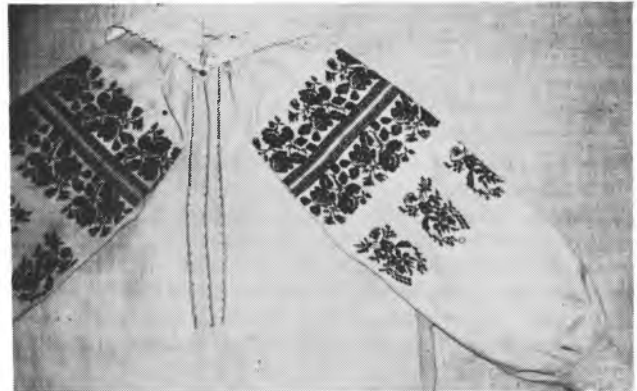
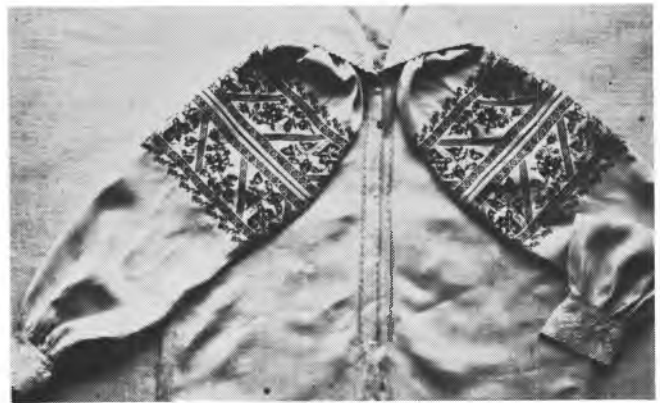
Згідно з загальним напрямом вишивки можна припускати, що в давніших часах Сокальщина користувалась геометричними зображеннями. Такі ще залишились і досі, хоч їх небагато. Їх характеризує дрібний рисунок і невелика різноманітність. Зрештою небагато затрималось тих узорів, щоб їх можна добре описати.

Зате рослинний орнамент набрав тут великого розмаху. Це є квіти, гілки, листочки різного роду. Багато з них вбудовані в геометричні рамки, дуже дбайливо випрацьовані. В деяких узорах ці рамки тільки намічені так, щоб злегка обвести квітчасті узори. А в багатьох тих рамок зовсім немає. Особливо тоді, коли ті уявні рослини виростають з ґрунту, отже тримаються певної підстави.

Сам же квітчастий орнамент надиво різноманітний. Він не є сталий, все є в русі, прибираючи щораз то нові форми. Можна добачувати в ньому далекий відгук козацького барокко. Тільки коли й як потрапив сюди його вплив, тоді як великий масив Поділля, що відмежовує Сокальщину від центральних земель, не зазнав його? Згадати слід ще одну обставину, що є притаманна тільки Сокальщині, а саме — кольористика її вишивок. Найдавніші її взори були вишивані тільки чорним кольором. Згодом стали вкраплювати потроху червоного й жовтого, але в дуже незначній кількості. Трапляються комбінації чорного рисунку з жовтим виповненням, а це — окрім Сокальщини — притаманне також Чернігівщині.

*Сокальські сорочки. Збірка Ірини Кашубинської
Embroidered shirts from Sokalshchyna. From the collection of I. Kashubynska.*

Сокальські сорочки з збірки Ірини Кашубинської
Embroidered shirts from Sokalshchyna. From the collection
of I. Kashubynska.

У техніці вишивання тепер переважає хрестик. Доповнюють його стебнівкою, а для сполучення окремих частин уживають мережки. Може пізніш удасться нам описати деякі з них.

Ще одну сторінку сокальського орнаменту слід тут порушити, а саме — його композиції. Головна прикраса сорочки — це вставка, що приміщена там, де рукав стикається зі стаником сорочки. Вставка у давніших сорочках виступає подвійно, а між обома смугами є вміщене це декоративне лучення. Дальшим розвитком декорації є покидані мотиви по полі рукава. Це нагадує оті "одкидки", що їх стосує в своїх сорочках Подніпров'я. З більшим нахилом до декоративності рукав стає ще пишнішим: до вставки приточують дрібно вишитий квадрат, що сягає до ліктя і є викінчений ще "одкидками". А буває також поздовжний варіант, коли від невеликої вставки (однієї) по цілій довжині рукава біжать униз вузькі вишивані смуги.

Достосована до рукава також вишивка на манжеті (дуді). Взір здебільшого геометричний або квітчастий, але дрібний. Манжета доволі широка. Натомість комір обведений вузькою вишивкою і тільки тоді, коли він спадає на спину, вміщують на ньому ширші взори.

Цей короткий опис сорочки на Сокальщині може нам пізнати й зрозуміти її багатство і красу. Ми дуже раді, що можемо запропонувати українському жіноцтву таку багату вибірку взорів, яка вперше суцільно появляється.* Користаємо при тому зі збірки Ірини Кашубинської, з якої мотиви перерисувала Оксана Трачук. Обом паням ми вдячні за цю допомогу.

* Саме приготавлиється видання серії сокальських взорів, яка складатиметься з 12 таблиць, друкованих раніше в "Нашому Житті".

ОЙ МОЛОДАЯ МОЛОДИЦЕ

Ой молодая молодице,
Ой вийди, вийди на вулицю,
Розпали дівкам купалицю!
Ой як я маю виходити,
Вам купалицю розпалити!
В мене свекорко не батечко,
В мене свекруха не матюнка.
Положить мене пізній себе,
Ізбудить мене раній себе,
А до кужілю билейкого,
А до каменю важнейкого,
А до дитятка малейкого.
Кину я кужіль під лавицю
(варіант: полицю)

А сама вийду на вулицю.
Бодай той кужіль вогонь спалив,
Бодай той камінь у воду впав,
Тому дитятку на гочі впав!

(Варіант: Нехай той кужіль поклочиться!
Мені робити не хочеться).

Записала Леся Українка в с. Колодяжному в 90-их
роках XIX ст. Леся Українка, Твори, т. 4, К. 1954, стор. 452.

МОЯ МАМА

Говориться тепер багато про жіночий рух, незалежнення жінки...

Познайомтеся! — Це моя Мама. Перша жінка на медичному факультеті університету в Томську, на Сибірі в 1913 році..."

"Ну то зробіть з мамою інтерв'ю..." просить редакторка.

Справді. Як робиться інтерв'ю з Мамою? Знаю ж її 50 років. Щодня... щодня... "Отжеж, Мамо, як Ви..." — телефон... "як Ви почали.. ..." — пригоріла бараболя. Не можу відчистити каструлю... — "як Ви почали свої студії..." Ох, треба вечерю подавати...

Поки буде час на "інтерв'ю", мушу дещо про Маму розказати! Хоч Мама має 86 років і з хати вже не може виходити та має різні недуги за собою. Проте не тішиться життям лише пасивно, а живе життям. Громадським, культурним, нашим, загальним... Журиться, що на концерті було замало людей... Нервується, що по радіо хтось говорить з неправильними наголосами... Радіє, як вийшла нова книжка. Про що була та доповідь — хоче знати. Перечитує всі газети, які приходять до нас, звертає увагу на цікаві статті, читає силу книжок, заглядає часто до книжки "Лічнічі зела"..., та п'є всякі чаї з румянку, глodu...

Минулого року, як Валентин Мороз приїхав перший раз до Торонто, так страшенно хотіла його зустріти! Він жеж з тої України, яку вже 60 років не бачила... І всього два роки в ній жила... Мороз приїхав до Торонто, а Мама поїхала до шпиталю. Лежала в "інтенсив кер юніт" а після віча, як я Маму відвідала, то мусіла розказувати, про що Мороз промовляв. А за тиждень була прем'єра опери "Купало" в Торонто. І Мама до останньої хвилини тримала в шпиталі квиток на оперу, а потім з жалем відступила його своїй знайомій. Мама має добру пам'ять, і любить розказувати про давні часи.

П: Мамо, Ви народилися в Каїнску на Сибірі. Як попали туди Ваші батьки?

В: Мій прадід по мамі, Леонов, втік з Холмщини на Сибір на початку 19 століття, щоб не служити 25 років при війську, і там оженився зі сибірячкою. Один з їхніх синів, Федот, оженився з Євдокією, і вони мали 5-еро дітей: Марію, Якова, Уляну, Степаниду та Катерину. Мій дід Федот пішов на Амур, промивати ситами золото. Заробив гроші і відкрив так зв. "приїски", значить побудував бараки, найняв робітників, і вони для нього працювали. Тоді покликав до себе свою дружину з 5 дітьми. Моя бабуня відмовилася, бо боялася, щоб її вовки в дорозі не з'їли, бо тоді вовки і розбійники часто нападали на подорожніх. Один син Яків поїхав до батька, а бабуня залишилася з дочками в Каїнску.

Донька Степанида мала коси до колін і молоденькою захотіла вийти заміж. Жоден священник не хотів її звінчати, бо Степаниді не було ще й 16 років! Брат Яків прив'язав Степаниду за косу, вона

косу відрізала, втекла до священника, що жив 70 миль від Каїнска, і він їх звінчав... А за місяць його посадили на рік до строгого монастиря, за кару, що звінчав молодшу як 16 літ дівчину. От це й була моя мама, а Твоя Бабуня... — каже мені Мама з усмішкою... Бабуня твоя була завжди весела, сміялася, співала, любила їздити в гості, любила рух, життя.. І привела на світ 13 дітей, з яких я була найстарша...

П: Ну й романтично, кажу. А сама собі подумала — спробувала б я так втекти, як мені було 16!... А що ж то за герой був тоді мій дідуньо, а Ваш тато?

В: Був собі козак Середа в Кременчузі. І його донька Марфа одружилася з Константином Скоріком. Обидвоє померли молодими на холеру, як синові Якову було 12 років. Яків пішов жити до старшого брата, який втопився під час полювання, а його вдова другий раз одружилася. Тоді Яків пішов "на своє", сам собі заробляв, вчив чужих дітей і закінчив реальне училище. Поїхав до Москви, в Петровсько-Розумовську Академію, на лісничий відділ. В Москві став членом "Народної Волі". Це була соціально-революційна група, що хотіла знищити все зло в Росії. Головою "Народної Волі" був Желябов, членами Кибальчич, Софія Перовська, правнучка гетьмана Розумовського, і багато інших. Вони зробили замах на царя, їх заарештували, Желябова, Перовську та Кибальчича повісили, а решту вислали "на вічне" на Сибір до тюрем. Яків тоді скінчив перший рік студій, це було в 1881 році. Яків сидів у Тобольську десь 5 років, а як відсидів свою кару, його звільнили, але він не смів повертатися ані додому, ані до Москви. У в'язниці він здружився зі студентом медицини Скварцовим, який скінчив медицину перед самим засудженням. По звільненні Якова і Скварцова заслали до Каїнска, місця проживання не могли вибрати. Тут Скварцов лікував людей, бо був брак лікарів, а Яків йому помагав і сам вчився. Якова вислали до фельдшерської школи скласти іспити і він став фельдшером-помічником лікаря.

У одного акцизного в Каїнску захворіли два синочки на дифтерит. Яків два тижні сидів коло них день і ніч і їх вирятував. Акцизний з вдячності запропонував Якову якунебудь прислугу. І Яків попросив змінити у своїм прізвищі одну букву.. і із засланою на вічне, чи як там ту категорію називали "політично сильний" — (політично засланий), став Скорюком та вільною людиною...

Змінив і фах на акцизного. (Урядник, що їздив перевіряти, чи збирають державні податки). І одночасно вчив деяких дітей грамоти. Одною з його учениць була молода Степанида... і наука закінчилася романтичним шлюбом, як Якову було 33 роки! От це й мій тато, а Твій дід...

П: І як же ця "романтична" пара проживала?

В: Я народилася в Каїнску. Перша дитина, як мамі було 17 років. Тоді ми переїхали до Тари, потім до Омска, а там до Ішима. А від большевиків тікали до Каїнска. Тато був і далі громадськи заангажований. Працював в напрямі звільнення Сибіру від Росії під головуванням Потаніна. Це були початки 1900 років. Часто у нас переводилися обшуки, але як тата не було дома, жандарми чекали на нього на ганку. Також не раз йому казали: "Якове Константиновичу, у Вас буде сьогодні обшук — ..." і тато зі своєї кімнати виносив усе, що могло пошкодити. В інші кімнати жандарми не заглядали.

П: А як виглядала Ваша наука в ті часи?

В: Тато привів мене 7½ літню до початкової школи та сказав, що думає, що мені вже 8... і почалася моя наука. До цієї школи я ходила 2 роки, а від так пішла до т.зв. "прогімназії" на 4 роки. Дальшої науки у нас не було і 14-літньою я поїхала до Петропавловська до гімназії на 4 роки.

П: То в Ішимі в той час навіть гімназії ще не було?

В: Тоді ні. І мій брат відїхав на наступний рік. А от моя сестра вже ходила до нової гімназії в Ішимі, яку засновано дякуючи і моему татові! Приятель тата з гімназії в Кременчузі, Дзюбинський, який в той час жив в Петрограді, хотів бути вибраний депутатом до "Народньої Думи", щоб там заступати українську справу. Але в Петрограді його не хотіли вибрати. Він попросив тата купити в його імені хату в Ішимі. І Дзюбинського як "мешканця і домовласника" в Ішимі, тато зі своїми приятелями вибрали депутатом... а з вдячності він постарався, щоб в Ішимі заснували 2 гімназії — хлоп'ячу і дівочу.

П: І Ви повернулися до Ішима?

В: Ні, я залишилася в Петропавловську, що було 180 верст від хати. Їхали ми до школи 8 — 12 годин кіньми. Коники мінялися що 30 верст. Школа була від половини серпня, бо при кінці вересня вже були сніги. Як їхали взимку, на Різдво, везли зі собою заморожені "пільмені" і як ставали міняти коників, то там же кидали їх на окріп та підкріплялися гарячою стравою. (Пільмені — щось в роді маленьких вареників, або ушок, зі сирим меленим м'ясом). На Великдень ніколи не їздили додому, бо в березні починалася весна і ріки розливалися. Яканебудь подорож була неможлива. Школа кінчалася в кінці травня або середині червня і тоді вже всі поверталися на літні вакації.

П: Чи маєте якісь цікаві спомини з гімназії?

В: Так, от напр. пригадую, як більшість з нас захоплювалася ідеями Потоніна за визволення Сибіру від Росії. І маю один цікавий спомин. В гімназії нас вчив російської літератури проф. Захар Григорович Автухов. Я жила на помешканні з 4-ма товаришками у його сестри. На Великдень, а мені тоді було 16 років, одна з товаришок, якої батько був також засланий сказала при столі: "Вип'єм за Малоросію!". А наш проф. Автухов сказав: "Вип'єм за Україну!". Тоді я вперше почула публічно слово "Україна".

П: А що Ви робили по закінченні гімназії?

В: Поїхала до Петрограду, де жила рік у Дзюбинських. Студіювала в Психоневрологічному Інституті. Це був Інститут новий на всю Європу. Сюди зїздилися професори з цілої Європи та викладали в своїх мовах. До Петрограду їхала я цілий тиждень. А на весні мене тато повідомив, що Томський Університет дав право жінкам вступати до нього та діставати диплом. Я повернулася до Ішиму, вчила інтенсивно німецьку мову та латину, склала іспит і вступила на медичний факультет. З Ішиму до Томська я їхала вже залізницею і тільки 2 дні. Нас вступило 8 перших жінок, всі з бажанням колись помагати бідним поселенцям.

П: Чи на Томському Університеті було більше українців?

В: Так. На приблизно 500 студентів, українців було коло 20. А т.зв. малоросів було багато більше... Ми мали свою студентську громаду і до неї могли належати тільки ті, що говорили по-українському. Хто не вмів а хотів належати, мусів до року навчитися. І ми поміж собою говорили завжди тільки по українському. Професори нас жартома називали "мазепинці".

Ми мусіли читати та купувати українські книжки. Ми мали свою бібліотеку, включно з дитячими книжечками. Одного дня поліція прийшла і все забрала. На щастя, з поліції хтось когось попередив і частину книжок нам вдалося сховати. Як вибухла революція в Петрограді, в лютім 17 року, ми про те дізналися десь за тиждень. Зробили транспаренти і нас з 20 з групою січових стрільців маршували Томском. До нас долучилися багато українців, що там жили і про яких ми й не знали, хто вони були.

В студентській громаді я зустріла свою долю — пізнала Твого тата, тоді також студента медицини на тім самім році. Зараз на початку революції всім студентам четвертого року дали приспішені іспити, щоб вони могли піти на фронт. Тоді Твій тато поїхав до Києва і вступив до Богданівського Полку. А коротко після того і нам, дівчатам, дали приспішені кінцеві іспити.

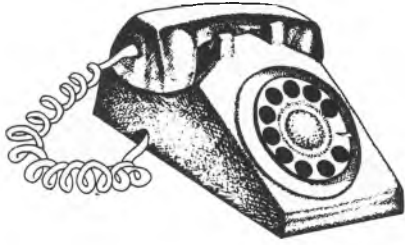
П: Чи це правда, що градуанти університету (в Росії) діставали титул дворянства?

В: Так. Всі, що кінчали університети, діставали цей титул. Однак він був признаний одноразово і не переходив на членів родини — нащадків. Тільки дідичне дворянство передавалося наступному поколінню.

П: Чи тато повернувся на Сибір?

В: Ні, це я покинула Сибір, і побачила Україну перший раз в своїм житті.

Тільки між нами і телефоном ...

СПРОВАДЖУВАТИ РІДНИХ З УКРАЇНИ, ЧИ НІ?

Після вдалого концерту дехто з нас пішли разом на вечерю до ресторану. Розвинулася дискусія над досить делікатною проблемою.

Пані Надія розповідала, що стоїть тепер перед дилемою: чи висилати своєму кузенові Юрієві афідавіт на приїзд з України.

Мене здивувало чому вона вагається. Якщо Юрій цього бажав, то чому ж не пробувати, хоч вигляди на дозвіл виїхати є мінімальні.

— Пані Любо, є очевидне, що бажаному треба допомогти. Та при цьому стоять різні "але". Перше "але" — це те, що Юрій вже має 60 років. Його здоров'я не є найкраще. Практичної професії не має. Які його можливості дати собі тут раду?

Чоловік Надії ще зазначив, що Юрій тут не має близької рідні (Надія тільки далека своячка), тільки одну стару тітку, а в Україні в нього є діти й внуки. Отже хто тут зможе Юрком заопікуватися на старі літа, чи під час хвороби?

— Надію турбувало те, що вона не має сталої праці, отже в разі якоїсь Юркової хвороби, як вона зможе ним займатися? Як зможе дістати якусь медичну асекурацію для нього? — додав чоловік пані Наді.

— Нас дещо змусило призадуматися те, що Юркові товариші й приятелі тут, також почали відтягати свою піддержку. Всі бояться, що мають родинні зобов'язання супроти своїх дітей, а Юрій такий незарадний, що сам собі не дасть ради. Та навіть якщо б і дістав якусь можливу працю, то чи вистачить його заробітку, щоб випрацювати собі пенсію?

Наш співрозмовник п. Ігор знайшов ще й інші аргументи:

— Пригадуєте, як тільки почались відвідини та поїздки наших людей в Україну у 1960-их роках?

Вони зустрічалися там з докором, що мовляв, провід, свідоме верство покинула Україну під час війни. Не було кому піддержувати нарід на дусі. Не було кому давати приклад. Це саме може бути тепер. Інакше коли приїжджають дисиденти, які є "видворені", чи в яких знищене здоров'я. Але свідомі наші одиниці, яким не загрожує знищення, повинні держатися з народом і не повторювати нашої помилки.

Мені ця заввага видалась шуканням виправдання, ховаючись за патріотичною заслоною.

— Тому 30 чи 33 роки нам допомагали брати українці сюди приїхати. Тепер прийшла черга на нас віддячитись, та вже іншим братам. В нас тепер наступає криза в громадському житті. Нам конче потрібно свіжих сил з України!

— Пані Любо — чи пригадуєте собі, що ми зробили коли сюди приїхали? Ми переважно не додали своєї крові до існуючих тут українських організацій. Ми їх витиснули й замінили новими. В нас не було спільної мови з давнішими українськими імігрантами — казав пан Ігор.

— Це правда продовжувала я — але і так мало хто дістає дозвіл сюди приїхати. То ж чи він старий, чи молодий, чи християнин чи інаковіруючий, (чи й невірний) — всіх їх нам треба тут вітати й усім допомагати, задля продовження існування нашої громади. Задля порятунку хоч ще на 20 років!

Наприкінці пані Надія була рада нашій дискусії, бо могла перевірити свої думки й вагання. Коли ми вже кінчали вечерю й допивали чай, вона заявила, що таки вишле "афідавіт" Юркові.

— Якось нам пощастило пов'язати кінці при всіх турботах, то ж і йому, може, вдасться — при допомозі нас усіх.

Любов Калинович

Докінчення ЧАРІВНИЙ СВІТ НАРОДНИХ...

над Дніпро. І навіть такі, здавалося б, невинні ігри "владсть імуші" визнали небезпечним протестом проти режиму і виявом національної окремішності.

Пізнання цієї давньої народньої словесности відкриває перед нами дійсні перлини народньої мудрости, романтики й чарівного світу ніби казки ніби правди. Була б шкода, якби ці скарби заглушила модерна доба техніки, люк்சусу, доба морального хаосу, а то й анархії. Ті народні скарби, яких початки сягають у сиву давнину, свідчать про родинні й громадські здорові традиції. Вони теж є невмирущим джерелом краси і поезії, якою і сьогодні можемо прикрасити наше життя-буття.

У.Л.

ПОДЯКА

Воррен, 24 червня, 1980.

За побажання видужання з тяжкої хвороби, замість подяки рідним, приятелям, дорогій пані редактор Уляні Любович та голові Окружної Управи СУА пані Ліді Колподчин, складаю 20.00 доларів на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Антонія Крохмальюк.

РОЗМОВИ У ЛІТНЬОМУ ЗАТИШКУ

Усі ми потребуємо час від часу повного відпочинку; зміни обставин, зміни способу життя і зустрічі з природою. Це конечне для кожного з нас, незалежно від віку і життєвих спроможностей.

І ось тепер прийшов на те час. У літньому затишку можна вкінці забути про поспіх, щоденну рутину, про працю чи науку, забути політичні та громадські проблеми і все те, що впродовж року турбувало, абсорбувало і займало думки.

А з цим спокоєм, що панує у природі, прийшов час на розмови. Ні, не на ті "інформативні", чи спліткарські про те "хто з ким і де" — але ті глибші, що заторкують цікаві теми, що дають можливість стимулювати інтелект, а при тому допомагають зрозуміти думки своїх близьких і друзів.

Ніде правди діти, такі розмови щораз рідші у нашій буденщині. На них не стає ніколи часу ані охоти, так, що навіть у співжитті з нашими найближчими ми обмежуємося лише до говорення на дуже прозаїчні й актуальні теми щоденного життя.

Це зокрема дається відчуття у відношенні до наших дітей і це є подекуди причиною їхнього скромного засобу слів в українській мові.

— "Коли мама спішиться — то говорить до мене

по-англійському"

— "У нас дома ніхто не говорить по-українськи"

— "Ми не маємо часу думати, як сказати по-українськи — то говоримо як попало"

— "Ми дома майже зі собою не розмавляємо, бо коли є на те час?"

Ось декілька ширих стверджень нашої молоді, які саме недавно довелося мені почути.

"Немає часу, намагає часу"... повтаряється, як рефрен у різних аспектах, у різних оправданнях.

Але тепер із літнім відпочинком, маємо цей найцінніший, загублений скарб. Тож використаємо його добре, як лише можемо. Говорім з нашими близькими, а головне з нашою дітворою і молоддю на усі теми, знайдім, терпеливість слухати їх і справляти, без упереджень, їхню українську мову. Перш усього зацікавлююся їхніми проблемами, їхніми поглядами на життя, їхніми застереженнями до нас. Може ці розмови бодай частинно допоможуть до взаємного порозуміння. Тільки, щоб не прогавити цієї нагоди! Бо ніде так, як у літньому затишку, немає можливості оживити і використати цей найкращий засіб порозуміння — людське слово.

ЛІЛІЯНА ҐЕНИК-БЕРЕЗОВСЬКА-МИКИТЮК

ОХ

В "Centre Culturel University de Sherbrooke" в Квебеку триває виставка дво- і три-вимірних праць чотирьох мистців, від 5-го травня до 1-го червня 1980 р. В ній бере участь Ліліяна Ґеник-Березовська (Микитюк). Ця молода мисткиня вже декілька разів виставляла з успіхом твори малих розмірів. Передостання в 1978 р. виставка в Торонто була з чималим успіхом, бо відвідувачі виставки викупили 70 відсотків експонатів. Минулої осені в Монреалі, в одноособовій виставці показала п'ять композицій великих розмірів, в яких представлено різними символами культуру людства від праісторії до "порохів забуття".

Зовсім нову ідею репрезентують чотири "тотеми" в осередку культури університету в Шербруку. Чотири триметрові структури з металю, скла і дерева, довжиною майже два метри, шириною около 65 сантиметрів, з першого погляду нагадують хмарочоси. Ідеально рівно сконструйовані, що при різномірності матеріалів вимагає особливої уваги і праці.

Задум авторки названий тотемами і кожна структура має числово азбучні назви. Коли зважити, що

тотеми є своєрідним висловом відношення людини до оточення, що в примітивній культурі вони становили щось близького до божества, то оглядаючи цю виставку мимоволі вичувається, що це є тотеми сучасності. В них бачиться хмарочоси, трансформатори високої електричної напруги, фабричні комини, чи доменні печі. Бачиться "божків" сучасності з кодovими нумерами і компютерованими обчисленнями. Є велич техніки і є людські "роботи". Таке вражіння викликають експонати Ліліяни Ґ.-Березовської Микитюк на пересічного глядача, який старається розуміти ідею мистця. Експонати є дуже уміло розміщені поміж колонами високої авлі (залі) і гармонізують з архітектурою нутра.

резовської Микитюк на пересічного глядача, який старається розуміти ідею мистця. Експонати є дуже уміло розміщені поміж колонами високої авлі (залі) і гармонізують з архітектурою нутра.

INTRO

Em GA Em GA Em GA C B'

PART ONE

Em Em Am Am⁶ B' Em Em Em Am Am⁶ B' Em

СПИТЬ ЧЕРЕМОШ ВИГРАВАЄ МОЇХ НАДІЙ ЩАСТЛИВИХ У ПОВДНІ БІТИ ЛЮБОВ ДОПОНАГАЄ ЙОГО ВІТРИЛЬЦЯ ПЕРЕШНУТЬ НЕ СПИНИТЬСЯ БОБА

HEAVENLY HEAVENLY WINS MY HOPE OF HAPPY DAYS IN THE MIDDAY LOVE INSPIRES HIS WINDMILL WILL NOT STOP BOBA

AmD⁷ G AmD⁷ G AmD⁷ G F# B'

І-ВАНЕКУ - ПА - ЛО ЧАРІВ - НИЙ ЄСН НЕХАЙ НЕ ПО - ТО - НЕ НІКОЛИ ВІ - НОК

PART TWO

Am D Am D Am D G B'

ENDING

Em GA Em GA Em GA C B' Em

Слова гл. ст. 3

ЛЮДМИЛА ТАРАНИК

ЗГАДУЮЧИ ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА

Спогади... Вони зважди з нами. Радісні і сумні, а інколи болючі. Ось і зараз, коли я згадую (у цьому далекому від рідної землі краю, цю чудову людину, мені дуже боляче, бо жакливо обірвалося його молоде життя.

Володимир Івасюк... Хто не знає імени цього талановитого композитора, митця, вірного сина своєї Батьківщини. Але згадую ім'я цієї людини не тільки, як ім'я українського композитора, але і як людину, з якою доводилося зустрічатися у повсякденних буднях. Доводилось зустрічатися у літературних гуртках та й були сусідами. Я пам'ятаю його як Володю з янсо-голубими очима, повними добра і ширости. Зустрічались на зелених галявинах лісу "Погулянки", бо Володя дуже любив природу. Як він одного разу висловився: "Моя українська природа — це моя порадиця і помічниця". Адже про це свідчить його творчість. Пригадується випадок, як бешкетливі хлопці знущались над їжаком, якого знайшли у кушах, але Володя, побачивши цю жакливу картину, з лютим обуренням і жалістю до живої істоти, відібрав їжака. У цієї людини було багато добра і любови у серці до всього живого, а особливо до

свого українського народу. Він пишався тим, що живе у чудовому місті Західньої України, з гордістю носив ім'я сина українського народу. Найулюбленішим місцем композитора були Карпати. Ми зустрічались з ним у "сніжному" поїзді до Славську та в мальовничому Яремчі. І завжди, де був Володя — сміх, пісні, музика. Його любов до життя та завжди гарний настрій захоплювали тих, хто був поруч з ним і хто працював коло нього.

Ще в 60-і роки, будучи керівником "Червоної Руті", коли його музична творчість тільки починалася, його пісні вже знали і любили на Україні. А з роками та з появою його чудових пісень та музики, ім'я Володимира Івасюка стало популярним і відомим у цілому світі. Працював Івасюк не тільки як композитор, але і як поет. Він приймав участь у багатьох літературних гуртках. Друкував свої вірші у Львові, Києві. Дві відомі пісні останніх років: "Пісня завжди буде поміж нас" і "Два перстені", повністю створені композитором. Він був членом спілки композиторів, членом викладацької Ради Консерваторії та Університету. Багато чудових справ було у Івасюка. Він постійно зустрічався і працював з

Що зитати?

KACZUROWSKY, IGOR. BECAUSE DESERTERS ARE IMMORTAL. TRANSLATED FROM THE UKRAINIAN BY YURI TKACH, DONCASTER, AUSTRALIA, BAYDA BOOKS, 1979. 141 p. \$ 4.95

В далекій Австралії постало цікаве нове видавництво "Bayda Books". Як видно із друкованого каталогу та реклами, це видавництво вибрало своєю спеціальністю англomовні переклади з української літератури. Першим випуском "Bayda Books" є переклад повісти Ігора Качуровського, що її оригінал під назвою "Шлях невідомого" появилсь українською мовою у видавництві "Дніпрова хвиля" ще 1956 року, в Німеччині. Ігор Качуровський, відомий еміграційний український поет, прозаїк і літературознавець. Він автор чотирьох збірок поезій ("Над світлим джерелом", "В далекій гавані", "Село" та "Пісня про білий парус"), трьох повістей ("Шлях невідомого", "Залізний куркуль" та "Дім над кручею") та двох теоретичних літературознавчих праць ("Строфіка" та "Новела, як жанр").

Повісти Качуровського належать до найкращих книг еміграційної української прози і добре зробило видавництво "Байда", що вибрало для свого дебюту саме "Шлях невідомого". Це невеликий український шедевр і він має всі підстави для того, щоб зацікавити англomовного читача сучасною українською літературою. Для молодого англomовного українського покоління, зокрема, ця книжка може стати справжньою ревелюцією! Дія відбувається 1941 року в час советсько-німецької війни на території Росії й України. Герой — молодий українець — спершу дезертир советської армії, потім німецький военнополонений, врешті — втікач. Він посеред трьох молоддю. І все, що він робив, було сповнене любови до свого народу. Не зважаючи на творчу діяльність, у нього вистачало часу захоплюватися живописом, історією свого краю та рідним фолкльором.

Багато встиг зробити за своє коротке життя Володимир Івасюк і це дуже цінують і завжди будуть пам'ятати не тільки люди мистецтва, але й усі українці. Про це свідчить факт, як відправили в останню путь уся громадськість Львова та України молодого композитора. З багатьох міст приїхали попрощатись з дорогою людиною літератори, композитори, вчені. Приїхали на похорон і Софія Ротату (виконавиця його пісень), яка стільки років працювала з композитором. Йшли вулицями старовинного Львова сотні, тисячі луєюй, різних за віком і професіями, за труною Володимира Івасюка, йшли, щоб низько уклонитись та щиро подякувати йому за людське тепло, за його чудову музику...

Скільки промов було сказано на похороні в його пам'ять! Так, люди Львова та цілої України пам'ятають і будуть пам'ятати В. Івасюка, життя якого так скоро і трагічно обірвалося. Адже скільки ще чудових пісень міг би написати Івасюк!.. Та хай же пам'ять про нього живе не тільки в Україні, а в серці кожного українця.

ворожих сил: відступаючих більшовиків, німецької армії в наступі та врешті — советських партизанів. Трагічну розповідь про безглузде страждання, про загубленість і самотність людини у ворожому їй довкіллі можна розглядати і в символічному пляні. Качуровський пише без патосу й сентиментальности. Його проза ядерна, ошадна, повна гумору та іронії, з драматичною стрункою композицією. Автор знаменитий обсерватор життя, добрий знавець людської психіки. Його філософічні погляди — гуманістичні: він активно шукає і знаходить людину в людині — прояви доброти, чесности, посвяти, любови ближнього.

"Шлях невідомого" вийшов в англomовному перекладі Юрія Ткача накладом 2,000 примірників. Видання це вже здобуло похвальні відгуки австралійської англomовної преси, і це може спонукати інших видавців поцікавитись не лиш творчістю Качуровського, але й взагалі українською літературою. Все таки, видання має чимало недоліків. Перекладові бракує ідіоматичної гнучкості, він вражає подекуди штучністю і складні і лексики. Вибір заголовка теж, на мою думку, не надто щасливий. Книжка має невадале мистецьке оформлення: солодково-сентиментальна обкладинка ніяк не відповідає змістові та фактично може відстрашити від книжки серйозного читача і любителя доброї літератури. А шкода! "Шлях невідомого" заслуговує на більш ефектовний переклад, на модерне мистецьке оформлення, на багатотиражне видання великим американським видавництвом. Це книжка, що — за відповідних передумов — могла б стати навіть бестселером на англomовному книжковому ринку, звернути на себе увагу світової літературної критики, а може й зацікавити фільмових продуцентів.

Марта Гарнавська

ПІСНЯ БУДЕ ПОМІЖ НАС

(слова і музика В. Івасюка.)

Пролягла дорога від твоїх воріт
до моїх воріт, як струна.
Деся чомусь згубився мій самотній слід
знаю я одна, я одна

Зимна осінь ще стежки листям не накрила
Бо до тебе на весні я повернусь, милий,
Мої руки ти візьмеш знову в свої руки,
Не розквітне поміж нас жовтий цвіт розлуки.
Не ховай очей блакитний промінь,
Заспівай мені останній раз.
Пісню ту візьму собі на спомин,
Пісня буде поміж нас.

Бо твій голос, бо твій голос вже драповий
Ти мов колос, зелен колос нею повен.
Жовтий лист паде і виросте зелений,
А ти піснею будеш завжди біля мене.

Як зійдуть сніги із гір потоками,
Ой глибокими, на весні
З-за границь дорога та неспокоєм
Вдалині тобі в даліні.

Зимна осінь ще стежки

ЗМІНА

Повертаючись додому з праці, Ліда старалася не думати про свого хворого чоловіка. Вона відганяла цю настирливу думку, яка постійно бриніла, як влізлива муха біля її голови. Ліда відчувала, що здоров'я її мужа і навіть її власне здоров'я залежить від її успіху відв'язатися від думки про хворобу і про можливу смерть.

Пістряк легенів — прорік лікар дивлячись десь понад її голову і тільки на мить зупинившись на її обличчі. Ліда прийняла цю вістку без помітного хвилювання, неначе б це не відносилось ні до її мужа, ні до неї. Не було ні сліз, ні поблідлого обличчя. Вона тільки ширше розплющила очі і дивилася пильно в обличчя лікаря. Воно було бліде і втомлене і майже засоромлене. Ліді стало чомусь жаль саме лікаря. Він був ще зовсім молодий. Років 30-35. Міг би бути її сином. Лідин чоловік якраз заснув на своєму шпитальному ліжку, яке було видно крізь відчинені двері коридору.

— Чи це остаточна діагноза? — спитала тихо.

Немає найменшого сумніву. Біопсія легенів виказала особливо злісний тип рака. До того ж слабе серце.

- Чи знає про це вже муж?
- Так.
- Як прийняв цю вістку?
- Нормально...

Андрія відпустили додому.

— Як будете відчувати болі, приймайте оці пілюлі. Кожного тижня приходитиме до клініки на хімотерапію. От і все. Старайтеся жити якомога нормальним життям.

Так і почалося їхнє нове "нормальне" існування.

За ними було 35 років подружнього життя. Було різно. Було всяко, як звичайно в подружжі. Виховали й подружили синів. Тепер залишилися знову вдвох. Знову почали здається наново пізнавати себе. До цього часу було ніколи. Все якісь турботи. Хата, діти, праця... Андрій уже на пенсії. Якраз цього року почав. Ліда ще працює. Праця не важка, але й не цікава. От, звичайна праця для заробітку, для влаштування життя. Було б добре, якби не оця несподівана й, здається, майже невиліковна хвороба. Та чи дійсно несподівана? Ще взимку почав кашляти, але, думалося, з перекуру. Хто б подумав — пістряк! Хвороба цієї доби! Про це стільки писано в журналах і газетах. Але чому це впало саме на них? Чому саме на Андрія? Чи йому не вистачало хворого серця? Чому саме він? Ця думка не кидала її ні на мить. Думане й передумане, вдень і вночі, вранці і ввечері... Це вже доходить до божевілля. Конче треба перестати про це думати. Це думання — це теж хвороба.

Оце їде з праці додому. За кілька хвилин

зустріне її Андрій — схудлий, полисілий від хімотерапії. Залишилися, здається, самі очі, які тепер так відрізняються на його обличчі. У них появилася щось нове. Щось, що важко окреслити: приглушений біль, змішаний з приреченням і якоюсь гордовитою резигнацією; часом неспокої з домішкою непокорі, чи нетерпіння, а може й страхом перед невідомим і незбагненим. Він дивитиметься на неї і немов би крізь неї. Вона робиться тоді така безпорадна. Хоче сказати щось і зупиниться на півслові. Щоб була чимось не вразити, щоб не сказати чогось зайвого. Колись ділилися враженнями з праці з прочитаних книжок, вістками про знайомих, про різні події... Сьогодні довідалася в праці, що помер професор Черногір. Саме від рака легенів. Ну як же Андрія про це сповістити? Всі казали: "Слава Богу! Скінчилася його мука". Хіба можна щось таке повторити Андрієві? Він також мучиться.. Ні, ні він, ні вона, не хочуть, щоб скінчилося їхнє життя. Теоретично вони знають, що воно таки колись мусить скінчитися, але конкретно, ні! тричі ні! Ні він, ні вона, не хочуть допускати цієї думки ні до розуму, ні до серця.

Вони не були ідеальним подружжям. Вони переживали не раз подружні кризи. Здавалося часто, що було тяжко їм разом з такими різними характеристиками. Та чи дійсно різними? Часом здавалося, що дуже подібними. І саме тому було їм важко. Вони обоє дуже вразливі, з дуже слабкими нервами люди. Він часто попадав у гнів, якщо було щось не по його волі (а розчарувань доля ніколи йому не жаліла), а потім у депресію. Вона — в сльози і жаль до нього за його, здавалося їй, егоцентризмом.

А тепер відучилася плакати. Сльози тут не на місці. Це занадто серйозна ситуація. Лідині сльози все були доказом її слабости. Тут треба бути сильною. Всі кажуть їй: "Тримайся, Лідо! Тобі треба бути сильною. Тобі треба триматися." і вона тримається. Тільки ці думки не дають їй спокою. Як він сьогодні відчувається? Чи не дуже дошкулюють йому болі? Що б йому зготовити, щоб він з'їв зі смаком, щоб хоч трішки прибув на вазі? Щоб йому щось такого цікавого розповісти, щоб хоч на короткий час прогнати з його очей оцю задуму змішану з болем і тривогою?...

Конче треба перестати думати про хворобу!...

Надворі спека, духота. З заходу надтягають хмари. Автобус їде на захід. Блискавка. Грім. Великі краплі дощу вдаряють в шиби автобуса. Це добре. Якась зміна. Слава Богу — є на чому зупинити увагу хоч на хвилину. Ну й злива! Вода струмочком дзюркоче по шибках вікон. Вже цілі потоки на вулиці, на тротуарах цілі калюжі. І звідки взялася така злива? Навіть не заповіли вранці по радіо. Чи Андрій зачинив вікно біля свого ліжка? Андрій! Він так завжди любив бурю, громи, блискавки.. Він так любив завжди зміну...

ФІЛЯТЕЛІСТИЧНІ ВИДАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ З НАГОДИ ДЕКАДИ ЖІНКИ

Об'єднані Нації проголосили були 1975-ий рік Роком Жінки, а опісля в 1967-му році проголошено "Декаду Жінки" на роки 1976 — 1985. У цьому 1980 році — половина декади, відбудеться Світова Конференція для перевірки і оцінки проробленої праці. З цієї нагоди ОН видали 7 березня ц. р. серію марок, поштівку і коверту (кашет) під кличем "Декада Жінки".

1. Марки, які ОН видають тепер аж у трьох місцях — Нью-Йорк, США, Женева, Швейцарія і Відень, Австрія (у валюті і термінології даних країн) виконані трьома мистцями: С. Ротенфусеров (Зах. Німеччина), М. А. Мунневаром (Пакистан) і Г. Янсеном (Зах. Німеччина). Це три різні проекти у різних кольорах і різній валюті. У всіх трьох візрцях виділяється виразно емблема "Міжнародного Року Жінки".

2. Видано пропам'ятну картку за проектом мистця Давида Дюгерста, США, на якій поміщені репродукції згаданих вище трьох марок, репродукція марки виданої в 1975 році з нагоди "Міжнародного Року Жінки" і коротка заява Генерального Секретаря ОН Курта Вальгайма з нагоди проголошення Декади.

3. Коверт-першоднівка видана в Женеві, Швейцарія, за проектом Стефана Фелла (Stefan Fell)

4. Коверт (кашет) за проектом відомої кінозірки — 81-літньої Глорії Свансон видано у Нью-Йорку. На коверті імпресіоністична картина, на якій з темноти виринає у промені світла земна куля з зародком людини всередині. З другого боку власним письмом Глорії Свансон таке мотто:

Жінка — як Мати Земля, має вічну зустріч з Весною.
Глорія Свансон

переживання-подій для мене. Може, навіть, у 81-ому році я почну нове життя".

Про свій дебют у філятелістиці Глорія Свансон сказала в часі прийняття в ОН з нагоди випуску філятелістичних видань "Декади Жінки": "Це нове

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

НА БУКОВИНІ

А в Чернівцях зовсім не було так спокійно, як мені здавалось. Ішла гарячкова праця. Група свідомих українців, що долею війни була занесена до Чернівців, шукала своїх земляків і однодумців серед 17-го запасового полку, що стояв у тому ж місті. Проведено агітацію між вояками, відкрито крамничку з часописами, інформативною літературою, і нарешті постав ініціативний гурт для скликання перших українських Загальних зборів. Цей ініціативний гурток із 30 осіб зібрався був у нас у хаті, і я бачила, що він складався з урядовців Генералгубернаторства і військових лікарів. З буковинцями ми ще не мали контакту, бо вони, налякані Євлогієм і Бобринським, держались від нас здалека.

Скликання цих зборів вимагало певної підготовчої праці, щоб не осмішити себе малою кількістю присутніх. Правда, наш гурток уже зріс до кількох десятків, але для відповідного заманіфестування — цього було мало. Але й відтягати збори не можна було з огляду на першотравневу маніфестацію, в якій українці вирішили брати участь, як окрема національна частина. Поставлений перед конечністю, ініціативний гурток оголосив перші українські Загальні збори на 2-гу годину 11 квітня 1917 року в приміщенні Німецького Дому на Панській вулиці.

Мені доручено зладити 200 синьо-жовтих відзнак. Я мала великий сумнів, чи всі вони будуть розкуплені, але зладила їх і передала комітетові. Коли я далеко перед визначеною годиною приїхала на Збори, до мене звернулися при вході, чи не маю я ще готових відзнак. Заля аж гула від людей у сірих шинелях. Цікаво було б знати, скільки з них українців, а скільки росіян? — промайнула недовірлива думка. Настрій присутніх — вичікуючий, піднесений і схвилюваний.

Точно о годині 2-й відкриваються Збори. На сцену виходить президія Зборів, її зустрічають оплесками. Перше слово має мій чоловік. Він у повній парадній уніформі військового лікаря, трохи блідий, очевидно — хвилюється, як і всі, але говорить певно і переконливо. Тема його доповіді: "Умова Богдана Хмельницького з Москвою". Його хвилювання передається й мені. Розглядаюся по залі: сидять тихо, слухають уважно. Дивлюсь на інших членів президії: в них теж урочистий вигляд. Говорить уже другий промовець (не пам'ятаю прізвища) і вносить пропозицію виділити вояків у окремі українські частини. Приймають оплесками й вигуками "Слава"! Друга пропозиція: заснувати Український Військовий Клуб ім. Павла Полуботка — проходить також під оплески присутніх. Вибирають Управу Клубу й переводять грошову збірку на ту ціль, що дала більше двох сот рублів. Як крізь сон бачу чоловіка на авансцені з піднесеною правицею, що, як голова Клубу, виголошує слова

присяги на вірність своєму народові. Хтось у залі починає співати "Заповіт". Якийсь хлопчисько-вояк, блідий, із тремтючим підборіддям, виводить коло мене "І вражою злою кров'ю волю окропіте!" Стало страшно, скільки ненависти було в його лиці!

Почуваю щось велике, неповторне, про що думати й мріяти не могла! Іду додому, ще не з'ясовуючи собі всього, що чула й бачила. Треба часу, щоб охопити всю глибину і силу того, що сталося! Відчуваю лиш, що сталося щось, що буде мати великий вплив на все моє життя!

Між іншим, на збори з'явилися Дудикевич і Лабинський, місцеві москофіли. Перший, не орієнтуючись у настроях залі, попрохав слова, але скоро його зрікся. Другий же помістив у газеті на другий день брехливу статтю про Збори, як "Совет робочих і військових депутатів", де в президії Василь мав приятелів, проголосив часопис шкідливим для революції й припинив його.

Перебіг Зборів підніс нас на дусі. Але перед нами ще була першотравнева маніфестація! Часу було дуже мало. Нововибрана президія Клубу ім. Полуботка взялася за справу інтенсивно. Кожного дня зголошувалися нові члени і з Чернівців і з провінції. Чоловік пропадав за тією працею. Президія Клубу все ж таки побоювалася за успіх маніфестації. Бож росіяни в місті розпоряджали цілим гарнізоном, залізничниками та різними робітничими командами. З приводу цього були часті дискусії в Клубі, а поруч із тим кожен хотів зробити все, що було в його силах. Траплялись і комічні не раз випадки. Раз якось почули ми в Клубі перед вкнами твердий, військовий марш. За хвилину вмаршувала до Клубу ціла чота під проводом поручника Терещенка і вишикувалася перед президією. Поручник, взявши під дашок, почав було рапорт, що він привів цілу свою чоту до Клубу. Коли йому стали пояснювати, що в Клубі ім. Полуботка гуртуються тільки вояки української національності, він був дуже розчарований. Приводжу цей факт, як доказ, що й українці не мали тоді ясного поняття про потребу відокремлення на засаді свобідного вибору.

Кілька днів перед першим травня прибуло до Чернівців 300 кубанських козаків і зголосились до Українського Військового Клубу, як українці. Це було ціле свято, і на перших сходинках, що відбувалися тепер щонеділі, їх старшини виступали, перепрошуючи, що "в кадетському корпусі їх не навчили рідної мови".

Серед таких приготувань наспіло перше травня. Збірка була призначена на сьому годину ранку на площі перед касарнею принца Євгена, хоч маніфестація починалась о годині дев'ятій.

Василеві не спалося і він о годині 7-й ранку прибув на площу. З жахом побачив, що коло нашого

прапора, де мала о 7-й годині зібратися вся президія Клубу (коло 30 осіб), не було майже нікого. "Ну, буде скандал, — подумав він. — Російські полки стоять вишиковані до походу, а наших?... Хоч провались під землю! Що тут робити?" — Тоді Василь, взявши одного із наших прапорів, пішов уздовж рядів вишикованих уже військових частин, гукаючи: "Українці під свій прапор!" — Тоді кинулося багато вояків у наші ряди. Прибули ще й кубанці. Старшини миттю впорядкували їх і чекали вже спокійніше початку походу.

Я була тоді хвора й не могла брати участі в маніфестації. Зате приглядалась їй з балкона, а Василь обіцяв умістити наші прапори на початку й на кінці нашої колони, щоб мати уявлення про кількість українців. От почалась маніфестація! З затамованим віддихом слідкую за колонами. Перейшли всі технічні війська, ідуть російські полки, а наших нема і нема! Жах охоплює душу, не вдалося, думаю. Василь, щоб уникнути компромітації, напевно не відокремив Українського Військового Клубу. І от в моменті найбільшої розпуки замайоріли в даліні наші синьо-жовті! Прислухаюся і чую оркестру — це звуки нашого гімну... Їх чути все ближче і ближче... І ось уже можна розглянути нашу колону, а тут вона вже під балконом. Кінця їй не видно! Попереду ідуть два запорожці в кармазинових жупанах із нашими прапорами, за ними велика оркестра, далі 30 душ президії Клубу з Василем на чолі, який бадьоро кивнув мені головою. Далі 300 чепурних козаків-кубанців на блискучих конях, а за ними безліч рядів піхотинців. Лиця усміхнені, горді й самовпевні. Ідуть рівним військовим кроком, ніби припечатуючи свідомість і гідність свого національного походження. Порядок зразковий. Такої радості й піднесення в маршуючого війська я ніколи перед тим і потім не відчувала.

Чекаю кінця колони, але він ще далеко... Хочеться, щоб його не було зовсім. Оце правда, що "ще не вмерла Україна"; і те, що я бачила в той день, залишиться в мене назавжди ясним променем сонця на все життя.

Це була весна революції, всі ми вірили непохитно в перемогу демократичних гасел. Ми вірили, що, коли вже народилась довгожданна дитина — воля, розум і шляхетність панівних націй не дадуть їй загинути. Україна — цей символ того прекрасного — виходила на світ Божий!

І ця, ще квола, дитина все ж затривожила декого. Росіяни побачили, що з українцями їм доведеться рахуватись, як із поважною силою. І намагались розбити їх, обезсиливши Військовий Клуб, що вже нараховував у Чернівцях 6.000 членів. Їм здавалося, що краще затоптати кинуту іскру, поки вона не розгорілась у полум'я. Даліше треба було позбутися Совачева з Чернівців. Комендантом корпусу був полковник Шереметев, незаконний син Олександра III. Побачивши демонстрацію з вікна і Василя на чолі українців (напевно він довідався також про сцену на площі), він почав діяти. Тому, що Василь був головою Лікарської спілки, не так легко було перенести його чи його шпиталь. Але надходив термін перевибору управи. В той день появилось у місті багато якихсь

невідомих лікарів, що всі приходили записуватись у Спілку. Хтось приніс відомість, що на голову Спілки кандидує росіянин, добрий колега Василя. Василь зрозумів, до чого йде, і порадившись, здав позицію без бою. Бути головою Спілки і Військового Клубу було трудно, а про перенесення Василя тоді не думав. Зараз після виборів Шереметев переніс наш 188-ий польовий шпиталь у містечко Радівці на румунській границі. По дорозі туди дізналися ми, що це містечко вже зайняли німці. Знову мало бракувало, щоб Василь не попав у полон разом із усім шпиталем. Тоді перенесено його стоянку в Орлик на Херсонщині, де ми й розташувалися для праці в серпні 1917 року. Але Військовий Клуб у Чернівцях таки припинив свою працю.

Цікаво те, що в тому самому часі, коли Василя перевели до Радівців, Миколу Міхновського вислано з Києва до Проскурова. Йому закидали подібне — організування українського війська. Про те розказав мені згодом сам Микола. Колись, перед висилкою, зустрів Миколу Оберучев і сказав йому, що були в нього люди з Центральної Ради і прохали унешкідливити заходи Миколи в справі організування війська. Центральна Рада не має наміру битися з будь-ким і війська не потребує. Чи справді був хтось в Оберучева, чи він хотів тільки внести провокацію в українські кола, не знаю. Але Микола назвав мені навіть прізвище того, хто скаржився Оберучеву, російському есерові, своєму співтоваришеві по партії. Одне знаю, що вразила мене ця примусова висилка цих двох близьких людей і застановила. Не знала я, яка в дальшому буде однакова їх доля!

Продовження буде

ФОНД ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА НАД МОГИЛОЮ ІЗІДОРИ КОСАЧ БОРИСОВОЇ

З ініціативи Владики Мстислава, Митрополита Української Православної Церкви в США, створено фонд побудови пам'ятника над могилою **Ізидори Косач-Борисової** на православному цвинтарі у Саут Бавнд Бруку. Фондом керуватиме громадський комітет.

Уже відкрито окремеkonto в Православній Кредитівці у Бавнд Бруку. Охочі можуть вислати пожертву на пам'ятник на адресу:

St. Andrew's F.C.U.

P.O. Box 373

So. Bound Brook, N.J. 08880

Att'n acc. No. 1376

Грошеві перекази виставляти на Kossach-Borysova Fund.

Прохання: У прилученому листі чітко писати ім'я та прізвище жертводавця українською мовою.

Ченки СУА повинні пересилати пожертви до Централі СУА.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ

17-го і 18-го травня б.р. відбулася Конференція Голів Округних Управ, в програму якої крім формальних справ входила доповідь голови СУА Іванни Рожанковської: "Підсумки біжучої каденції та завершення завдань перед ХІХ Конвенцією СУА". Доповідь є поміщена в цілості у "Нашому Житті" ч. 6 за червень.

Перед доповіддю голова повідомила голови Округних Управ про Конгрес УККА, що відбудеться у жовтні ц.р. у Філадельфії. Пригадала, що Відділи, які є членами УККА мусять вирівняти свої вкладки і повинні вислати делегатку на Конгрес. Вкладки делегатки мусять бути вирівняні за останні три роки. Під час Конгресу повинні відбутися сходи делегаток СУА. Голова повідомила про смерть почесної членки СУА Ізидори Косач-Борисової та про запрошення СУА до комітету побудови пам'ятника на могилі Покійної.

Присутні голови Округних Управ: Лідія Колодчин — Дітройт, Наталія Даниленко — Філадельфія, Оксана Щурова — Нью-Йорк, Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк, Лідія Гладка — Нью Джерзі, Ірена Кашубинська — Огайо, Марія Семків — Чікаго, Марія Гижа — Нова Англія і Тетяна Дурбак — Південний Нью-Йорк.

Голови звітували на підставі квестіонаря одержаного з Централі, в якому були питання з організаційної ділянки, з референтури суспільної опіки, з культурно-освітньої референтури, виховної ділянки і референтури преси.

Число членок збільшилося за останні два роки, створено нові Відділи й поживалено працю у кількох досі неактивних Відділах. Засобами для цього були імпрези для ширшого громадянства, вечори з нагоди 35-ліття "Нашого Життя" (в Чікаго), відзначування Українського Року Дитини, зустрічі з молодими професіоналістками, "Дні Союзянки".

В ділянці суспільної опіки замітне є це, що в додатку до попередньої праці заложено в кількох Округах бюро суспільної опіки.

Культурно-освітні референтки влаштовували літературні вечори, як наприклад у Дітроїті (Віра Вовк, Ярослава Сурмач,) зустрічі з дисидентами для обзнайомлення зі сучасними подіями в Україні. Видано книжку "Ukrainians in Ditroit", на прохання Міжнародної Організації Жінок видано брошуру про 5 визначних українських жінок, переведено курс української культури для учителів Каледжі Південного Конектікат (Марія Гижа). Влаштовувано виставки й панелі в американських бібліотеках, плянується курс української мови для англомовних членок.

З виховної ділянки: кожна Округа має світличку, при якій переводяться дитячі зустрічі. Деякі Відділи мають лялькові театри. Висунено потребу семінарів для молодих матерів.

Пресові референтки працюють над покращанням виготовлення хронік і збирання передплат "Нашого Життя".

Голови Округних Управ будуть старатися допомагати у приєднуванні членів Українському Музеєві в Нью-Йорку і в реєстрації предметів народного мистецтва.

Після полуденку, який приготував 64-ий Відділ були доповіді: "Завдання голови Округної Управи"— Наталія Даниленко. Авторка представила дуже вдало, якими повинні бути особи вибрані на ці пости та їхні завдання.

"Кампанія приєднання членства в практиці" — Лідія Колодчин. Вона проаналізувала потребу масового членства і спосіб його здобуття.

Обі доповіді були дуже цікаві.

Перед вечерею учасниці Конференції мали змогу відвідати Український Музей.

Спільну вечерю підготувала Округна Управа Нью-Йорку. В вечері брали участь теж членки ОУ і голови Відділів Округу Нью-Йорк, а проводила нею голова Округу, Оксана Щурова. Вечеря пройшла у веселому настрої. Відспівано "Многая літа" присутнім Іринам у день їхніх іменин.

В неділю по сніданку, що його в обох днях приготував 104-ий Відділ відбулися засідання номінаційної і статуткової комісії.

Головою номінаційної комісії обрано Лідію Гладку: До складу комісії входять усі голови Округ та дві членки з-поза Головної Управи: Наталія Дума (Н.Й.) і Наталія Клапішак (Н.Дж).

Статутова комісія оформилася у такому складі: голова — Іванна Ратич, секретарка — Марія Томоруг, члени: Лідія Гладка, Христя Навроцька і Леся Гой.

Після полуденку, який приготував 83-ий Відділ, Наталія Даниленко подала інформації, в якому стані є підготовка до ХІХ Конвенції, а Марта Данилюк накреслила ролі Відділів і Округ у підготовці до Конвенції.

Організаційна референтка Ірена Кіндрачук порушила важливі справи організаційної ділянки.

Конференція закінчилася прийняттям ухвал, які опрацювала комісія в складі: Тетяна Дурбак, Ірина Кашубинська і Оксана Щурова.

УХВАЛИ:

1. СУА підтримує акцію побудови пам'ятника на могилі почесної членки Ізидори Косач-Борисової. Членки повинні пересилати свої пожертви на ту ціль до Централі СУА.

Вісті з Централі

ПОДЯКА:

Окружний З'їзд Північного Нью-Йорку складає 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Дякуємо

ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

відбудеться 1-го і 2-го листопада 1980 р. у Нью-Йорку.

ОБІЖНИКИ

Екзекутива СУА вислала 6/20/80 обіжник у справі XIX Конвенції СУА, що відбудеться від 23-го — 25-го травня 1981 р. у Філадельфії. Треба приготувати звіти з 3-річної діяльності для Конвенційної Книги. Обіжник пригадує справу точкування.

XIII Конгрес УККА відбудеться 10-го і 12-го жовтня, ц. р. у Філадельфії. Пригадується Відділам, що вони повинні сплатити членські вкладки до УККА, а також підготувати своїх делегаток до участі в Конгресі.

Екзекутива СУА просить Відділи уфундувати передплати "Нашого Життя" для Бразилії.

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ XIX КОНВЕНЦІЇ СУА

XIX Конвенція СУА відбудеться від 23-го до 25-го травня 1981 р. у Філадельфії. Філадельфійська Окружна Управа покликала Конвенційний Комітет у такому складі:

Голова — Людмила Чайківська,
заступниця голови — Дарія Шуст,
секретарка — Галина Гомзяк,
касирки — Олена Шиприкевич, Марія Куземська,

Докінчення: КОНФЕРЕНЦІЇ ГОЛОВНОЇ...

2. Окружні Управи допилюють, щоб Відділи, які є членами УККА вплатили своєчасно вкладки та вислали своїх делегаток на Конгрес УККА. Делегатки мусять мати також вирівняні вкладки за останні три роки.

3. Доручається Окружним Управам посилити акцію приєднання членства, як також збирання адрес кандидаток на вільні членки, які треба пересилати до Централі.

4. Голови Окружних Управ подбають:

а) щоб на терені їхньої Управи влаштовано курс вивчення та поглиблення знання української мови.

б) щоб перевірити на місцях, чи є знавці української мови, які могли б піднятися видання підручника або платівок для вивчення української мови для дорослих.

5. У виховній ділянці: кожна Округа повинна постійно переводити семінари для молодих матерів.

Комісії:

адміністративна — Таня Оніл, Христина Дольницька, Лукія Гриців,

реєстраційна — Галина Царинник, Марія Євсєвська, Ольга Войтюк

бенкетова — Тося Мельничук, Олімпія Гайдучок, Марія Длябога, Ніна Квашинська

програмова — Христина Лазор, Стефанія Зиблікевич, Надя Оранська, Маїря Татарська, Лідія Кий

пресова — Анна Максимович, Марія Галій, Леся Дяченко, Мотря Кушнір

видавнича — Ірина Чайківська, Мирослава Ваньо, Ольга Гнатейко, Світлана Марченко, Дарія Рудакевич

СЛУХАЙТЕ — І СПІВАЙТЕ

ПІСНІ І МАРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ НАГРАНІ НА ЛЕНТІ
ВИДАЛА ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА СУА

Виконують: Христина Липецька — мецо-сопрано
Марія Лісовська — фортепіан

Учіть дітей співати за допомогою цієї ленти

Текст пісень залучений

Замовляти

або

UNWLA
108 SECOND AVE.
NEW YORK, N. Y. 10003

IRENA LONCHYNA
20175 LUMPKIN
DETROIT, MICH. 48234

Ціна 6.00 дол.

поштова оплата 0.45

6. В ділянці суспільної опіки продовжувати та посилювати працю

а) бюр С.О. б) стипендійної акції, в) фонду допомоги політичним в'язням та їхнім родинам.

7. Згідно з постановами статуту та обіжником з 10-го травня 1976 р. Відділи є відповідальні за обов'язкові передплати "Нашого Життя".

8. Відносно Українського Музею доручається:

а) продовжувати реєстрацію предметів народного мистецтва,

б) піддержувати ухвалу ч. 11 Конференції Голів ОУ з 1979 р. відносно збірки світлин українського поселення в Америці,

в) розгорнути акцію приєднання членства до Українського Музею серед членства СУА і громадянства.

9. Доручається Окружним Управам підготувати членство до активної участі в XIX Конвенції СУА.

10. У зв'язку з відзначенням 50-ої річниці голоду в Україні почати збирання матеріалів та свідчень.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXII РІК ВИДАННЯ

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

ЧИСЛО СЬОМЕ

НАШІ ЗАВДАННЯ НА КОНФЕРЕНЦІЇ

Світова Жіноча Конференція у Копенгагені /14-30 липня 1980/ запрограмована у дуже бурхливому часі. Міжнародне напруження з приводу окупації Афганістану, зриву єгипетсько — ізраїльського порозуміння, олімпіади в Москві й економічної рецесії — мусять відбитись також на нарадах у справі поступу жінки. Тим більше, що цей поступ впродовж останніх п'ятьох років виявився незначним.

Тому нам треба собі з'ясувати які завдання й можливості маємо ми, українське жіноцтво, на тій Конференції. Наша ситуація є складна. Фізично належимо тепер до західного світу, якого ментальність і настанова надає напрям Конференції. Та ми — хоч у деякій мірі співдіємо з ним — своїми думками й заходами підтримуємо жінку України, яка не має слова на цьому зібранні. Яким способом можемо використати цей ґрунт для цього найбільш важливого завдання?

Оця напружена міжнародня ситуація може нам стати в пригоді. Хоч головною темою Декади є — рівність, розвиток і мир а спеціальними темами Конференції є — освіта, праця і здоров'я жінки — та наради не будуть обмежуватись до того. Впродовж підготовки, яка тривала приблизно два роки, увійшли у програму яскраві приклади нехтування прав людини, а разом з тим жінки. Це був у першу чергу "апартеїд" у Південній Африці, оцей неймовірній залишок колоніального режиму серед країн західної

ментальности. Але це ще не все. Згодом додано ще й покривджених жінок в інших частинах світу, як палестинських арабок і біженок, що їх тепер щораз більше прибуває.

Отже натиск буде покладений на явну несправедливість, на крайнє лихоліття, на жорстоке переслідування. Всі країни Третього Світу підтримують це, а їх тепер більшість в Об'єднаних Націях. При тому не буде найменшої згадки про труднощі жінки в ССРСР. Там згідно з офіційною настановою Конференції, все в порядку, отже немає чого підносити якийнебудь протест.

Оцю бар'єру мовчанки доведеться нам проломити. Різні можуть бути засоби для того. Наприклад наукове удокументування про неокolonіальну систему Советського Союзу, що використовує окуповані країни культурно, економічно й мілітарно. Але може бути й у формі демонстації в користь Матері Року Валентини Сірої, в якої хочуть одібрати дітей.

Воно може здаватись трудним і безнадійним для тієї горстки жінок — українкою серед тисячної маси учасниць. Але всякий рух, відважний і щирий, зразу знаходить підтримку. Цією підтримкою буде зрозуміння тих усіх представниць, що ставлять опір безоглядній агресії советського імперіалізму в різнорідних його формах.

ВИХОВНА КОМІСІЯ СФУЖО

Виховна референтка СФУЖО Марія Долішна ще в 1977 р. заснувала Виховну Комісію. До неї увійшли представниці організацій і фахівці, а саме — Марія Калимін, Марія Пікович (ОУК), Ярослава Шеремета (ЛУКЖ) і Марія Шкамбара (ОЖ ЛВУ). Як фахівця запрошено Христину Мулькевич.

Впродовж останніх трьох років Вих. Комісія виконала різні проекти. В Українському Році Дитини вона висунула гасло — "Кожна українська дитина вивчає українську мову" і з тією метою провела опитування серед молодих батьків. Для Міжнародних Днів Світового Руху Матерів, що відбулися в січні 1980 р. у Парижі, Комісія збрала відповіді молодих матерів "Розвиток дитини від 0 до 3-ох років" й опрацювала цю анкету.

У 1980 р. Вих. Комісія повернулася до напрямної, яку обрала собі на початку каденції в 1977 р. Це є проблеми

української родини. Дня 6 травня 1980 р. улаштувала в Торонто панель на тему "Українська родина в кризі — релігійні, моральні, правні, суспільні й економічні проблеми в 80-тих роках". Доповідачами були — о. Тарас Лозинський, Степан Харко, Василь Жила, Оксана Закидальська і д-р. Оксана Сав'як. Перебіг панелю зреферуємо в черговому числі.

Виховна Комісія СФУЖО дала почин до ще одного виховного експерименту. Заходами п-і Долішної, виховної референтки, в центр. бібліотеці м. Сент Кетринс у Канаді, зорганізовано годину української казки. Тут їй прийшов із допомогою у виконанні Гурток Прихильниць СФУЖО. Кожного вівтірка перед полуднем у приміщенні бібліотеки збираються дошкільнята. І тут по черзі пп. Леся Баб'як, Марія Дацко, Зена Якобчук і Соня Лисий розважають дітей українськими казками, співами і грами. Першу лекцію зреферовано у місцевій пресі.

30-ЛІТТЯ СФУЖО У БАЛТИМОРІ

Дня 10 травня 1980 Комітет жіночих організацій м. Балтимору підготував вшанування ювілею Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Це було влаштоване у формі бенкету з вибагливою програмою.

Свято відкрила голова Комітету Анна Стельмах, і передала провід вечора Раїсі Зелинській. Перед тим Ліда Чумак відспівала гімн при супроводі І. Шав'як-Паславської. Слідувала святкова доповідь д-р Наталії Пазуняк, заступниці голови СФУЖО. У своєму слові доповідниці подала напрямні СФУЖО та головні етапи його 30-літнього шляху. Перед Управою СФУЖО тепер участь у Світовій Жіночій Конференції у Копенгагені, і туди звернена вся її увага, щоб зарепрезентувати там українське жіноцтво та стати в обороні жінки України.

Мистецьке читання перенесло учасників у світ уяви. "На свято жінки" Євгена Сверстюка відчитала М. Улянович, поезії С. Караванського "Я і ти", "Жити", "Мова квітів" і "До совісті віку" відчитали молоді читці — О. Палійчук, М. Поліщук, І. Траска, Л. Чумак.

Слідувало слово д-р Ніни Строкатої-Караванської. У цій майстерно виголошеній доповіді висловлено цінні думки відносно виховних завдань матері (імпреза була напередодні Дня Матері), яка має поважні завдання на шляху дозрівання нації. З великою увагою вислухали присутні цих вказівок.

На цьому закінчилася програма вечора, яку завершила вечеря у спільному гурті. Українська громада Балтимору численно прибула й ушанувала працю українського жіноцтва, що була відзеркалена в ювілейі СФУЖО.

КОНТРОЛЯ КНИГОВОДСТВА СФУЖО

27-го травня 1980 відбулась у Філядельфії контролі книговодства СФУЖО, що її виконали членки Контрольної Комісії. Прибули — Павлина Різник (УЗХ), Ольга Криволап (ОУПС) і Ірина Качанівська (СУА). Приявні були з Екзекутиви — Лідія Бурачинська, голова, Лідія Дяченко, скарбничка, Дарія Бойдуник, фінансова референтка.

Світське Апостольство Жінок у Німеччині (САЖН) надіслало листа, в якому висловило бажання увійти в члени СФУЖО. Це товариство очолює Ярослава Філь, секретаркою є Ольга Лощенко. Члени Т-ва дбають про школи, допомагають священикам, опікуються хворими і старшими віком, дбають про християнське виховання молоді. До листа був залучений статут товариства. САЖН стане 21 членом нашої організованої сім'ї.

АНГЛОМОВНЕ ЧИСЛО "УКРАЇНКИ У СВІТІ"

Щоб використати сторінки "Українки у світі" для Світової Жіночої Конференції у Копенгагені, постановлено видати число англійською і французькою мовами. Зміст бюлетеню поділений на дві частини: одна з них, присвячена жінці України, а друга подає осяги українського жіноцтва у вільному світі. Редагують це число пп. Ірина Пеленська і Дора Рак.

До першої частини, що подає огляд життя жінки в Україні, свої праці внесли д-р Наталія Пазуняк, Надія Світлична і д-р Ніна Строката-Караванська. У співзвучності з головними темами Конференцій опрацьовано освіту жінки в Україні та насвітлено працю і здоровні умовини, в яких перебуває жінка-в'язень. В ділянці освіти виказано русифікаційні тенденції режиму, а також спрямування випускників університетів і технічних шкіл поза межами України. У побуті жінок-в'язнів насвітлено нелюдські вимоги робочих норм і антисанітарну дійсність, яка поволі, але певно підкошує здоров'я в'язня.

Англомовне число буде незабаром розіслане всім передплатникам бюлетеню "Українка у світі".

РЕГІОНАЛЬНА КОНФЕ- РЕНЦІЯ ДЕКАДИ

У днях 9, 10 травня і 2, 3 червня 1980 р. відбулись у Філядельфії й Нью-Йорку Регіональні Конференції для підготовки участі американського жіноцтва у Світовій Жіночій Конференції в Копенгагені. Ці Конференції влаштував Стейт Департамент, точніше кажучи Комісія Декади при цій установі. Наміром Конференції

було — з'ясувати собі, чи жіноцтво Америки зробило якийсь поступ на своєму шляху до рівноправності.

Конференції були поділені на робочі групи (воркшоп), в яких обговорювано різні теми. Над проблемами жіночої освіти радило 7 груп, над працею жінки десять груп, над здоров'ям жінки 4 групи. У кожній із тих ділянок одна група реферувала ситуацію жінки в країнах розвитку.

Дискусія була дуже жвава, провід груп заохочував до неї. Поміж учасницями переважали жінки молоді й середнього віку, здебільшого це були професіоналістки.

Управу СФУЖО репрезентувала у Філядельфії Лідія Дяченко, скарбничка, а "Українку у світі" у Нью-Йорку Дора Рак. Були також представниці Об'єднання Жінок ОЧСУ Дарія Степаняк і Лариса Кий.

НАГРОБНИК ІЗІДОРИ БОРИ- СОВОЇ

В часі похорону бл. п. Ізідори Борисової, сестри Лесі Українки, Пресвященний Митрополит Мстислав висунув проєкт створення Комітету будови пам'ятника на її могилі та запропонував до Комітету Любов Дражевську та Н. Лівіцьку-Холодну. На чолі Комітету стала Любов Дражевська, далі увійшли до нього представниці різних жіночих організацій. Управа СФУЖО висунула від себе д-р Наталю Пазуняк, першу заступницю голови.

У пам'ять дорогих **братової Оксани Ген'гало і сестри Ольги Ген'гало**, які відійшли від нас у 1978 р. складаю 10.50 дол. на пресовий фонд "Українки у світі".

Анна Ген'гало-Чорна, Монреал

УСМІХНІМСЯ

— Чому ви не носите тих гарних рукавичок?

— Я вже один раз мало що не згубила одну, то ж тепер покпала їх в шафу, щоб не згубити.

ДАВНО СИРОТА

— Кажуть, що розум дає дитині мама, а не школа.

— Цілком слушно. Я вже давно помітив, що ти сирота.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL XXXVII

JULY — AUGUST 1980

NO 7

EDITORIAL

“THE MAGICAL WORLD OF ANCIENT FOLK CUSTOMS”

In the past few decades, one can observe an unprecedented interest in ancient cultures, customs, art... Anthropology seems to literally attract students and researchers. Ukrainians, too, seem exceptionally intrigued by this field. The more time and space separates from our homeland, the more we value ancient arts and customs. Up until the war, Western Ukrainians collected and studied folk art and provided exhibits of folk costumes and customs for others. Often, entire groups would travel to large cities to present live demonstrations of wedding rituals, Christmas caroling etc. The Cooperation of Ukrainian Folk Art, as well as Soyuz Ukrainok and other organizations, were especially active in these presentations.

These days, there appears to be an expanded interest in our folk art, embroidery in particular. Soyuz Ukrainok has just recently initiated a collection of art objects for the Ukrainian Museum, as well as the cataloging of private folk art collections. Soyuz Ukrainok has also begun the organization of “Folk Art Lovers Circles”. The Region of Philadelphia has recently organized courses in folk costumes and in embroidery.

Folk art, however, lies not only in art objects. Folk art lives also in the spoken work, in songs, customs, rituals, sayings etc. And it is just these “pearls” of folk art that can vanish without a trace unless we preserve them for posterity. Take, for instance, the saying which appeared in “Our Life” no. 4, pg. 3. Grandma Nastia used to say it many years ago. A little girl listened and remembered the saying and now she passed it along to us.

Thus we are asking our readers to record such

folklore as they remember; not only proverbs and songs, but also customs and rituals must be preserved.

The interest in ancient traditions has now taken on more than a passive role; we are bringing old customs up-to-date and using them in today's events, especially in weddings. The “korovay” and the “wedding tree” — a symbol of the tree of life, can now be seen not only in Hunter, Soyuzivka and Glen Spey. They have now entered the wedding ceremonies in luxury hotels etc.

In this issue, we are entering descriptions of several wedding rituals, including a scene from “Proshcha”, when the bride and groom ask their parents for a blessing. This scene took place at a wedding in Philadelphia. For comparison, we also include a description of the same scene from Wolodymyr Shuchevych's book “Hutzulshchyna”.

The search for and the return of ancient traditions began in Ukraine when the young people of Kiev began celebrating anew “Ivana Kupala”. Naturally, the government kept close tabs on the groups that gathered at the Dnipro on that dark summer night.

Our ancient Ukrainian folklore is opening up for us the “pearly gates” of our ancestors' wisdom, romanticism, and magical world, composed of part fairy tale and part truth. It would be a shame if these treasures were smothered by the age of technology, moral chaos and even anarchy. They are an unmeasurable well of beauty and poetry, which even today we can use to embellish our life and being.

M. Jarymowycz

UKRAINIAN WOMEN PARTICIPATED IN THE PLENARY SESSION OF NGO — IYC IN THE UNITED NATIONS

The Committee of Non-governmental Organizations for the International Year of the Child had its final plenary session in New York at the United Nations Building on May 15th and 16th 1980. The Motto was: “What for the Child Tomorrow?”

On the agenda were: opening and welcome by Helaine Plaut, Vice-chairman of the NGO-IYC Committee, statements by James Grant, Executive Director of UNICEF, by John Grun, Director of the NGO-IYC Committee.

Representatives of many working groups from different countries, as: England, France, Belgium, Czechoslovakia, the Netherlands, Austria, Switzerland, Saudi Arabia, Fiji, Rwanda, Italy, Israel, Australia, and the USA, took part in the plenary session.

The World Federation of the Ukrainian Womens' Organizations, as a correspondent member of the committee, sponsored the World Commission of the Year of the Ukrainian Child, which was represented by Christina Nawrocky — Vice-president of the

Motria Kushnir

We all know times are hard and getting harder. Credit is tight and getting tighter. Inflation is high and getting higher. We pay more and more for less and less, as things get worse.

Heeding these grim warnings from my daily newspaper — which is fatter and fatter with more and more ads about bigger and bigger savings for consumers — I decided to repair, rather than replace, my snow boots from last winter. In better times, such an act would have been considered cheap, if not downright un-American.

At any rate, I got the boots new heels and soles. I polished their tops myself. The last touch required for their glamour makeover — I referred to my itemized list of tasks — was nailing down a nail on the inside heel, left boot, and pasting in new linings, both boots.

I unwrapped the plastic stuck to the package of Dr. School's Odor Eaters. As I held the two white footprints in my hand, I realized that there was no way these diners would properly fit into my newly renovated restaurants. The size as marked on the wrapping had fooled my eye. When, if ever, would I learn to be a wiser, not to mention wise consumer?

Commission and Oksana Szczur, member of the Commission.

The Ukrainian Commission presented the following statement:

1. We recommend that the working group "The Rights of the Child", continue its work, especially in light of Principles 2 and 6 of the UN Declaration of the Right of the Child. (Principle 2 regarding the legal rights of children and Principle 6 regarding the child's right to a family life)

2. In view of the fact that pockets of poverty exist in all countries of the world, industrial as well as developing countries, we wish to call the attention of UNICEF to the need for help to these developing communities and request that UNICEF find ways and means to help them. Our special concerns are rural mothers and children. Among these children there is malnutrition, poor living conditions, illness (anemia, worms) and death.

Olena Prociuk, as a representative of the W M M — World Movement for Mothers (Paris) also made a similar statement. Both statements were later signed by many participants of the plenary session.

Wondering whether to shorten up the feet at the heel or at the toe — and remembering how Cinderella's sisters did it — I decided that a little at each end was best.

I raised up the scissors. Then, the phone rang. "I shall return," I told my boots.

It was (Last time we spoke she informed me that she did not fancy my calling her "the telephone critic." Unfortunately, I have not as yet thought of anything else to call her. Having no other alternative, I now call her nothing at all and hope that she will forgive me next time she calls).

"I hear," said my caller (Well, now there's an idea: I'll call her the Call Lady.), "that you are going to the women's conference in Copenhagen."

"As a matter of fact," I answered, "yes, I am." *Blood rushed to my ears. Up until this very moment I had not admitted how very overwrought one can become at the thought of traveling halfway around the world to witness so historic an event for the purpose of reporting on it afterwards.*

"Well, she continued, hearing nothing from my end of the line, "I hope you are getting ready to write some good stuff when you get back. Your readers," she paused dramatically, "are counting on you.

We understand, of course, that you're young and not particularly seasoned. Nevertheless, we expect you to do your best and we expect your best to be at least adequate. Don't let us down.

I won't give you a big pep talk. (*Before she had called, I had not needed even a little pep talk! Her well-chosen words of encouragement had changed all that. I was now humming with anxiety and gulping air.*) I'll just wish you *bon voyage* and give you some advice.

Pack a tape recorder, a camera, lots of tapes and film. Take a notepad and fill it with notes. Keep a diary. Stay alert. Be inquisitive. Practice politeness. And remember us, your readers. Good luck and godspeed."

Hanging up like a general who had spoken to her troops, she left me with the echoes of her voice and a newly heightened sense of excitement and expectation about this trip I will embark on July 10, 1980.

In the second part of the meeting representatives of the various Working Groups made presentations of their work and progress. After a discussion, a decision was reached: to continue the work of the NGO—IYC in the same spirit as during the actual Year of the Child, as a full partner with UNICEF for the children's questions.

One third of the participants were men, who are chairmen of the working groups or their active members. Pitiful is the fact that Ukrainian men, with a very few exceptions, didn't show any interest in the work for the Ukrainian children.

The future of Ukrainian children should be the responsibility of the whole Ukrainian community, not only of the women's organizations. There is still the opportunity for the men to join the women in the effort to help Ukrainian children, particularly children of imprisoned parents in USSR and children in poor living conditions, for instance, in Brasil.

There is so much to do, that one year of the child is not enough, but should be continued for its benefits.

Christina Nawrocky

DÉJÀ VU

Continuation

As we followed the steep winding road, we soon came to a branch curving away to the left. Turning into it, shortly we reached another branch to the left. Here, on a house on the corner was a small ceramic plaque. On it something was printed. I stepped up to it and read. "Honcharska."

Potters' Lane.

In the sudden hush, I could hear my heart pounding.

Here on this street, a thousand years ago, lived my boy Bern.

I stood for a long moment gazing down the lane, removed a millenium and more from the great city upon the bluff above. I saw it as it once was, cottages within yards fenced with wattle, but the same narrow dirt lane. In a thousand years that, at least, had not changed. On the still air came the sounds of industry from within the yards of artisans supplying the needs of the city — the lup-lup! from the nearby tanners' huts as they worked the hides... the whirr of potters' wheels.. Chickens in low conversation among themselves foraged in the dirt. A dog barked somewhere.

"During the lengthening days.. the lane.. came alive with the sunny sounds of spring — with laughter and young voices summoning the spring with songs. From over the fence came the shouts of children at play, the banging of wooden buckets at the well, sometimes the shrill voices of women scolding or calling to their children. Now and again Bern caught a glimpse of the mistress going in or out through the gate, carrying buckets on a beam over her shoulders, or heard her voice greeting a neighbor. He could hear the screaming of the windlass on the marvelous well, and from the neighboring yards the intermittent whirring of the potters' wheels. Evidently they had moved their work out of doors."

Kiev 1977. Statue of Hryhoriy Skovoroda In "Red Quare" of Podil, — across from Kiev-Mohyla Academy
Київ-Поділ. Пам'ятник Григорія Сковороди.

I started down the lane almost on tiptoe. It was a short street — I could see the dead end of it just ahead — now lined with old one-story cottages stuccoed white on the outside. Scarcely a line of them in plumb, they were probably only early nineteenth century. But in shape and size they were not much different from what Bern was familiar with. Nowadays, however, white lacy curtains fluttered at the open fenester windows hung with shutters. Pots of bright flowers stood on the deep window sills.

I looked all around for a hill that might once have had a fortified castle upon it. But none seemed likely. Not a soul was in sight that I might have asked. It was an empty stage, awaiting its actors.

Kiev 1977 Borych's Threshing Florr (Tik)

in the previous issue, on pg. 22, we labeled photo # 1 "Tanners Lane." The photo, however, shows "Potters Lane."

At last we turned and retraced our steps. When we reached the beginning of the lane again, we rounded the corner and continued on down the slope toward the Podil.

About halfway down, unexpectedly we came to a widening of the road that made a sizeable open space. We stopped. Fastened to the house on the corner was a plaque. I went up to it and read: "Borych's Tik."

I turned and looked about in surprise and wonder. To this day that spot is flat and open — exactly as a threshing floor should be. I stood thrilled to the marrow by the realization that for well over a thousand years, through all the upheavals and destruction that Kiev has known throughout its long history, this humble spot has retained not only its original name but even its original character.

For me, that fact somehow signified that in spite of the repeated ravaging and devastation that Ukraine has known, its essential character somehow remains intact and indestructible.

Kiev 1977. Illinska Church in Podil. Still operating.
Київ-Поділ. Іллінська церква (чинна)

RESUME OF ACTIVITIES — BRANCH 32

A Candlelight Ceremony for the election of officers opened our ten monthly meetings for our branch in 1979. We are an active member of U.C.C.A. and yearly celebrate Ukrainian Independence Day on January 22nd in Union, New Jersey with a heart-warming turnout, which increases each year.

Our membership stays at a steady twenty-five members with practically all members attending our monthly meetings and functions. In an effort to gain new members, we visited the Immaculate Conception Ukrainian Catholic Church in Hillside, N.J. to acquaint them with Soyuz Ukrainok as an organization. Our efforts did not prove to be in vain; we have gained five new members from our visit.

Our members attended the dinner given by the Regional Council; one of our members, Mrs. Vera Studnyj, donated a hand-made Ukrainian doll for a raffle, from which proceeds were donated to the Regional Council.

Mrs. Mary Maszera, our President, and Mrs. Mary Rohowsky gave our support of Moroz by carrying a placard at Bryant Park, New York welcoming him to the United States.

May found us once more participating in St. John's Church Bazaar, also, as sponsors of a Stanley Demonstration to build up our treasury.

The Ukrainian Festival at the N.J. Garden Center in June gave us a chance to have a sell-out on tickets for the programme and to sell hot dogs and Ukrainian kapusta along with other refreshments to the hungry sightseers.

All sister branches in our area were invited to spend an evening with us called, "Getting To Know Us." Guests enjoyed a buffet and film on N.J. Historical spots, and a booklet with each member's personal history was handed out to quests to acquaint them with Branch 32's members. The booklet was compiled by our Corresponding Secretary, Mrs. Dorothy Losowyj.

Embroidery lessons were given to members and guests in September. October's guest, Dr. Elissa Santoro M.D.P.A., noted surgeon and author, gave our branch a lecture on mastectomies.

We finished the year off by participation in a programme at Rutgers University in Newark, N.J. celebrating the "Child of the Year." Three of our members furnished and served refresh-

Jimmy Carter
President of the United States
The White House

Dear Mr. President;

In the October 9, 1979 issue of the *Washington Star*, it was reported that "President Carter urges the building of a Museum and Educational Foundation at the Smithsonian to commemorate the Nazi Holocaust — at cost of up to \$50 million".

We would like to suggest that in commemoration of the International Year of the Child, there should be another commemorative edifice built.

Remember the children of Ukraine in the 1930's. These children were abandoned to famine by all nations, including the United States. They perished by the thousands — our children — the Future of the Ukrainian Nation.

Remember that at the present time in Cambodia, the Third World, and even in progressive democracies thousands of children are dying of hunger and disease.

Mr. President, with due respect for the Holocaust, will the United States government commemorate the tragedies of all these children?

Respectfully,

Dr. L. J.

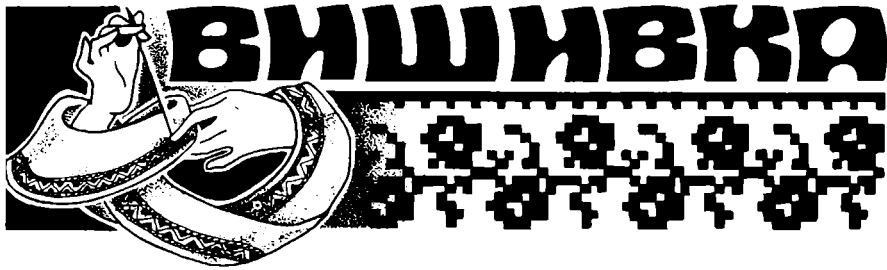
Emilia K. Procinsky

Ukrainian National Women's League of America Inc.
Chapter — 78 — Washington, D. C.

ments to the children both attending and performing at this affair.

Thirteen packages of used clothing were sent to Brazil and Poland.

Dorothy Losowyj
Press Chairwoman

МЕРЕЖКА ПРИКРАШУЄ БЛЮЗОЧКИ

Рисувала Марійка Винницька

Тепер, коли в моді знов короткі (впущені в спідничку) блузочки — відповідною для них прикрасою можуть бути мережки. Це дуже дискретна прикраса, що своїм ажуром облегує матеріял. Рівночасно така блузка підходить до кожної спіднички.

Мережка, яку пристосовано до тих двох блузочок, вийшла з одного кореня, себто з прутика. Отже різниця між ними невелика. Але все ж додає різноманітності у вигляді блузок.

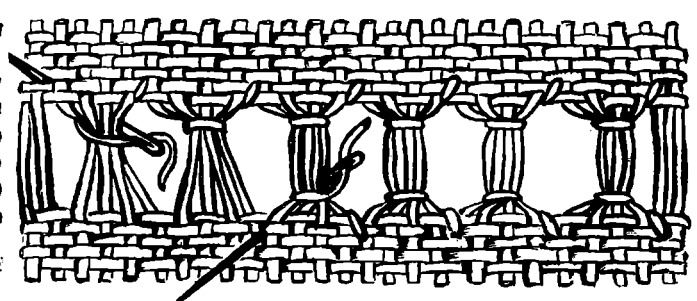
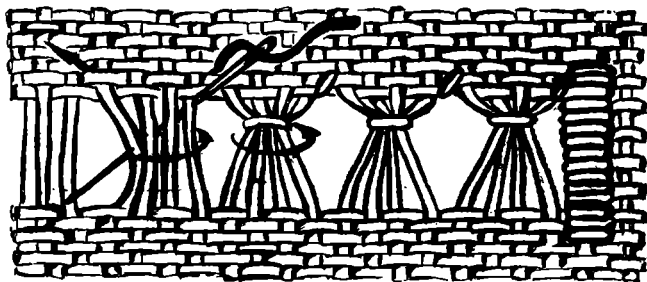
Спосіб виконання. На скроєному матеріялі слід визначити місце, на якому буде виконана мережка. Тоді витягнути стільки повздовжних ниток, скільки потрібно на ширину мережки. Коли витягається більше, як одну нитку, тоді треба з обох країв вишити закріпку. Це значить — обкинути обидва кінці мережки настипом, щоб притримати нитки матеріялу, де вони будуть протягати. (гл. рис. ч. 1)

Виконання мережки "прутик" є описане в ч. 1 "Н.Ж.". Отже його засад не будемо тут повторяти, а тільки представимо кілька його відмін. Коли витягнути для мережки 3-4, або й більше ниток матеріялу, тоді ця мережка "прутик" багато ширша, як звичайно. Можна обкинути ті "прутики" не тільки з одного а й з другого боку мережки. Тоді постає т. зв. "подвійний прутик" (гл. рис. 2.)

1.

2.

Що гитати?

Михайло Осадчий QUOS EGO...

Мюнхен, 1979, 172 стор. Обкладинка Грини Івахів. Передмова Катерини Горбач. Ціна: 6.- ам. дол.

Михайло Осадчий народився 1936 року. Закінчив журналістичний факультет Львівського університету. В обласній і республіканській пресі друкувалися його статті з ділянки літературознавства, а теж його власні поезії і оповідання. На Заході відомий його твір "Більмо" — автобіографічна розповідь про перший арешт (1962 року) й ув'язнення в Мордовських таборах, де відбув дворічний термін за т.зв. "антирадянську пропаганду й агітацію".

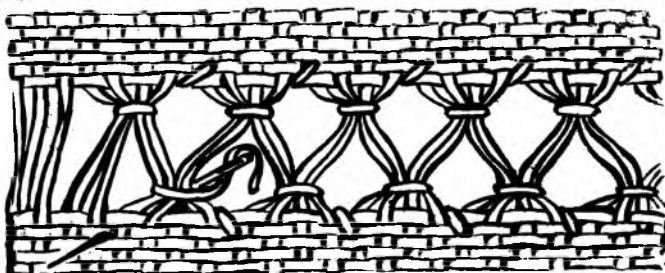
У 1972 році Осадчого арештували вдруге і засудили за "наклепництво на радянську дійсність" на 7 років ув'язнення і 3 роки заслання.

Збірка "Quos ego...", яку пропонуємо читачам, написана здебільшого під час його другого ув'язнення.

Книжку можна набути в українських книгарнях, або у представника В-ва "Сучасність" Н. Ільницької, 254 Вест 31 вул., Нью-Йорк, Н.Й. 10001.

Коли при виробленні мережки прутика обгортаємо паристе число ниток, з одного боку, тоді можемо витворити мережку, що зветься "розділений прутик". Це станеться, коли стягаємо разом, ідучи другим боком, дві нитки верхнього прутика разом із двома нитками слідуєчого прутика, як показано на рис. (ч. 3.)

3.

КРАМНИЧКА

УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

ПОЛОТНЯНА ТОРБИНКА ПРИКРАШЕНА ВІДБИТКОМ ФРАГМЕНТУ ВИШИВКИ З УКРАЇНСЬКОГО РУШНИКА
Ціна 9.75

Микола Руденко ЗА ГРАТАМИ

Мюнхен, 1980, 222 стор. Передмова Надії Світличної. Обкладинка Тита Геврика. Ціна 9.00 ам. дол.

Поезії, які увійшли до цієї збірки, написані поетом в 1977-1979 роках. Вони прийшли на Захід шляхом самвидаву.

Микола Руденко, засуджений в 1977 році за очолювання Української

громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, відбуває свій засуд у Мордовських таборах. Увесь літературний доробок Руденка сконфіскований і вилучений з бібліотек Радянського Союзу.

Книжку можна набути в українських книгарнях, або в адміністратора В-ва "Сучасність" Н. Ільницької, 254 Вест 31 вул., Нью-Йорк, Н.Й. 10001.

Матеріал. Матеріал на блюзочки слід підбирати легкий, як тонке полотно, маркізету чи навіть батист. При тому слід звернути увагу, чи нитки йдуть рівно при тканині. В обох моделях блюзочок мережки йдуть повздовжно рівними смугами. Можливе є також скісне вміщення мережки, якщо крій блюзочки того вимагає,

себто має скісно скроєний матеріал. Сама мережка завжди виконується по прямій нитці матеріялу.

В обох моделях блюзочок перша може бути виконана з полотна, а друга з легшого матеріялу.

Т.Д.О.

ПРИМІТКА ДО СТОРІНКИ "ВИШИВКА"

У "Нашому Житті" чч. 1, 2, 3, 4, 5 містили ми текст і рисунки проекту Тані Оніл. Усі ті рисунки, а радше графічні пояснення стібів можна передрукувати тільки за дозволом авторки — Тані Дяків-Оніл

Редакція "Нашого Життя"

ЮВІЛЕЙНА ПРОМОВА

Від зарання існування людини на землі зродився був у чоловіків страх перед жінкою. Тому всяким способами старалися вони підірвати її крила в леті до висот, звертаючи увагу на її слабкість, брак фізичних сил, на перешкоди пов'язані з її фізіологічними функціями тощо. Коли це виявилось не вистачальним, вони прикликали собі на допомогу релігію і філософію. От, наприклад, юдаїзм та іслам поклали в начало своєї науки твердження про інтелектуальну й моральну меншевартість жінки. Від більше, як 5000 років кожен жид починає день молитвою: "Благословенний хай буде Господь, що не сотворив мене жінкою!" А Коран навчає: "Бог сотворив жінку на потіху чоловікові по цілоденних трудах". Грецький філософ Пітагор в шостому столітті перед народженням Христа подав до вірування таку фразу: "Існує принцип добрий, з якого вийшли порядок, світло і чоловік. Існує теж принцип злий, що зродив хаос, п'ятьму... жінку". Коли Господь сотворив перших чоловіка і жінку, Адама і Еву, то саме жінка спокусила чоловіка зірвати яблуко з дерева пізнання добра і зла, і так почався гріх на землі. В грецькій мітології першою жінкою була Пандора, яку наказав створити Зевес з пімсти над Прометеем за те, що той

вкрав від богів вогонь і передав людям. І знову це була недобра, зла істота, але не зважаючи на те, її пожадали всі чоловіки. Вона знову з цікавості відкрила коробку, яку дістала від богів із заборонаю її відкривати, і з цієї коробки вилетіли у світ усі недуги, гріх, терпіння, клопоти, нещастя. Коли вона в поспіху коробку закрила, то в ній нічого не залишилося тільки надія, що є самотою потіхою для людини.

І саме такі й подібні міти створили сильну підбудову теорії про меншевартість жінки, а з того випливали закони, які позбавляли жінку правної особовості.

Та це давноминулі історії. І хоч жінки ішли тернистим шляхом, то, як знаємо, дійшли до величких успіхів.

У висліді тих змагань, по через заклик Наталі Кобринської в другій половині минулого століття, щоб українські жінки організувалися у власні товариства, поволі еволюційним шляхом дійшло до створення 22-го Відділу Союзу Українок Америки в Чикаго в історичний день 11-го жовтня 1949-го р.

30-ЛІТТЯ 22-ГО ВІДДІЛУ СУА В ЧІКАГО

22-ий Відділ СУА в Чикаго відзначив в неділю 10-го лютого ц. р. свій 30-літній ювілей. Було це нагодою до святкової зустрічі, але теж і до аналізу пройденого громадського шляху.

На самих початках Відділ нараховував 50 членок, відтак число зросло навіть до 105, а під сучасну пору маємо у Відділі 70 членок. На протязі 30-літнього існування ми втішалися завжди прикладним проводом, на чолі якого стояли такі відомі громадські діячки, як Анастасія Фединак-Хариш, Розалія Сидорик, пок. Марія Яримович, Софія Крупкова, Марія Семків, Анна Білинська, Марія Юзефович, Галя Янчишин, Люся Самбірська, Уляна Терлецька, а під сучасну пору Люба Шеремета. Першими членками Відділу були і є до сьогодні пані: Надя Дзидзан, Анісія Струц, Анастасія Хариш, Оля Забродська, Марія Семків, Оля Мартинюк і Софія Крупкова.

Працю Відділу провадиться за допомогою різних референтур, голови яких відповідають за свою діяльність і звітують перед Загальними Зборами. Найбільше вдоволення має референтура суспільної опіки, яка на протязі минулих 30-ти років старалася нести допомогу нашим менш упривілейованим братам і сестрам, розкиненим по різних континентах світу. Допомога ця була матеріальна й моральна, а охоплювала всіх, починаючи від дітей у садочках, кінчаючи самітними бабусями. Листи подяки, які наспівали на руки референток були для союзнянок найкращою нагородою за їхнє добре діло.

Багато праці має референтка організаційна. Її праця в нашому Відділі натрапляє на труднощі, бо тяжко напр. приєднати членку до Відділу, що має вже 30 років, коли

існують молодші, кілька чи кільканадцятьлітні, які, самозрозуміло, мають більшу притягаючу силу.

Культурно-освітня референтура дбає про духовий ріст членок і дає їм на кожних сходах якусь душевну поживу у формі гутірок на різні теми: літературні, мистецькі, музичні, історичні тощо. Крім того ця референтура від двох десятків літ відповідає за різдвяну програму в музеї Науки і Промислу. При нашому Відділі існує жіночий хор, який у великій мірі спричинився свого часу до культурного росту нашої громади взагалі. Дитиною 22-го Відділу були теж кожнорічні "Вишивані Вечерниці", але відповідальність за них передали ми наймолодшому, значить 101-ому Відділові. Імпреди Відділу для загалу громадянства втішаються великою популярністю.

Відділ провадить бібліотеку, яка збагачується постійно новими книжками і, з якої пані дуже користають.

Довгими роками референтура зовнішніх зв'язків впроваджувала українську проблематику, українську культуру, звичаї й обичаї на міжнародній форум.

Господарська референтура відповідає за майно Відділу, приготує буфет на імпреди й смачну перекуску на кожні ширші сходи.

Пресова референтка популяризує працю Відділу дописами в українській пресі, особливо в жіночому журналі "Наше Життя" і дбає, щоб цей журнал передплачувала кожна союзнянка.

На особливе вирізнєння заслугоує радієва референтура, що, очевидно, стала синонімом до "Люся Самбірська". Пригадую собі розмову ще в 1952-ому році з пок. Міленою Рудницькою, під час якої я згадада про наші

авдиції. "У вашім розпорядженні великі можливості. Ви можете дуже багато зробити для добра Союзу Українок, для його росту і впливу на ціле громадське життя нашої спільноти" — сказала вона із захопленням. Сьогодні по так довгих роках можемо з признаням підкреслити, що наша радієва референтура, завдяки панству Люсі і Степана Самбірських, цю можливість використала.

Фінансову господарку провадять фінансова референтка і касирка, які регулюють відповідно до прибутків, видатки Відділу, уважаючи, щоб у першу чергу виплатити всі зобов'язання супроти нашої Головної Управи, як теж при різних нагодах складати подарунки від Відділу на загально-українські цілі.

От це так у загальних рисах виглядає праця нашого Відділу, а ціла картина складається з вужчих обрисів поодиноких референтур, у яких на протязі 30 років існування бачимо провідниць-референток, що своїм індивідуальним вкладом надавали обличчя цілій діяльності.

Оглядаючись сьогодні назад і аналізуючи шлях 30-літньої діяльності, бачимо на ньому більші чи менші успіхи, бачимо союзнянок, що йшли разом з нами, а відтак на поклик Всевишнього перейшли у вічне життя; бачимо легку дорогу без перешкод, осяяну сонцем вдоволення, бачимо кам'янистий шлях, коли доводилось нам поборювати труднощі. Одного ми певні, а саме, що не змарнували цих 30-ти років, своєю працею доводили свою ідейно-громадську зрілість, а своєю жертвою для других здобували собі скарби духа які не можуть піти в забуття.

Нехай ювілей 30-ліття діяльності буде також нагодою для вияву признання тим союзнянкам, які найбільше натрудилися, вдячності громадянству за постійну підтримку і подякою Господеві й Божій Матері за повсякчасну опіку.

СВЯТО В ЧЕСТЬ ОЛЬГИ БАСАРАБ

Від початку заснування 26-го Відділу СУА, що відбулося 6-го серпня 1932 р. в Гемтремку, Відділ щорічно вшановує свою патронку Ольгу Басараб. Перший концерт відбувся в 1933 році. У цьому величавому концерті брали участь не тільки членки СУА, але й ціла громада. І так кожного року маємо в той час жалобну Службу Богу за спокій душі нашої патронки і всіх героїнь. Також і цього року 10-го лютого відбулася Служба Божа і свято в честь Ольги Басараб. По службі Божій членки і гості зібралися в шкільній їдальні. Всі засіли при гарно накритих столах. Портрет Ольги Басараб був прибраний вишиваним рушником, а на столі під портретом були квіти-червоні маки і колоски пшениці.

Свято відкрила голова Відділу Катерина Кобаса, привітала нашого пароха о. ігумена І. Лотоцького, почесну голову Відділу Катерину Хом'як, головну бесідницю д-р Марусю Бек, голову Округи Лїду Колодчин, членок СУА і гостей та попросила о. ігумена перевести молитву. По молитві всі разом відспівали гімн СУА і однохвилинно мовчанкою вшанували пам'ять Ольги Басараб і всіх героїнь.

Отець ігумен І. Лотоцький в короткім слові підніс великий героїзм Ольги Басараб і заохочував союзнянок шанувати своїх героїв, плекати традиції і передавати їх молодшому поколінню.

Обід приготували господарські референтки Марія Деркач і Катерина Ковалик при допомозі членок.

По обіді голова Відділу Катерина Кобаса просила до слова д-р Марусю Бек — бувшу радну міста Дітройту та засновницю і доволітню членку 26-го Відділу.

В своїй промові бесідниця піднесла, що доля не була ласкава для Ольги Басараб, бо вже в раннім дитинстві стратила батьків і мусіла сама пробиватися через життя.

Докінчення на ст. 36

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Гордієнко, Гаврило. "Хліб Наш Насущний". Монографія про хліб. Філядельфія, Накладом автора, 1979. 191 стор.

Сецінський, Інж. Осип. "Ясніє і Зове Велика Мета". Спомини, доповіді, статті, промови та ін. Торонто, Вид-во "Євшан-Зілля", 1978. 240 стор.

Мерещак, Володимир. "Жевріюча Ватра". Поезії. Вид. накладом автора, 1979. 222 стор.

Черненко, Олександра. "Михайло Коцюбинський — Імпресіоніст". Образ людини в творчості письменника. Нью-Йорк, Вид-во "Сучасність", 1977. 127 стор.

Власенко-Бойцун, А. "Українські назви у ЗСА та інші праці з назво-знавства й історично-літературного дослідження". Бісмарк-Грилі, Вид. Ювілейного Комітету з нагоди 60-річчя авторки, 1977. 139 стор.

Дибко, Ірина. "Білий Орел". Оповідання для молоді і старших дітей. Філядельфія, Вид-во "Київ", 1980. 157 стор.

Самчук, Улас. "Плянета Ді-Пі". Нотатки й листи. Вінніпег, Вид-во Товариство "Волинь", 1979. 355 стор.

Книш, Ірена. "Незабуття Ольга Басараб". Вибране. Вінніпег, Вид. Організація Українок Канади, 1976. 234 стор.

Чуб, Дмитро. "Стежками Пригод". Оповідання, нариси, вірші. Мельборн, Вид-во "Просвіта", 1975 — 114 стор.

Бескид, Юліян. "Чверть Сторіччя на Владичому Престолі". Торонтонська Епархія 1948-1973. Торонто, Вид-во "Наша Мета", 1975. 813 стор.

Петлюра, Симон. "Статті, листи, документи". Том II. Нью Йорк, 1979. 592 стор.

Стефанік, Василь. "Сини". Питсбург, 1975. 50 стор.

Сулима-Бойко, О. "Матеріали про діяльність Об'єднання Українського Жіноцтва в Німеччині 1959 — 1966". Мюнхен, 1978. 62 стор.

"Союз Визволення України". Відень — 1914 - 1918. Нью-Йорк, Вид-во "Червона Калина", 1979. 197 стор.

"Альманах УНС на рік 1980". Джерзі Сіті — Нью Йорк, Вид-во "Свобода", 1980. 286 стор.

Rakhmanny, Roman. "In Defense of the Ukrainian Cause". Massachusetts, the Christopher Pub. House, 1979. 292 pgs.

Wacyk, Nicholas. "Ivan Franko: his thoughts and struggles." New York, the Shevchenko Scientific Society, Inc., 1975. 95 pgs.

"The International Sakharov Hearing." Baltimore-Toronto, Smoloskyp Pub., 1977. 335 pgs.

"Dissent in Ukraine." The Ukrainian Herald Issue 6. Baltimore-Toronto, Smoloskyp Pub., 1977. 209 pgs.

ХРОНІКА ОКРУГ

Пригадуємо Округам і Відділам, що хроніки повинні обіймати діяльність за минулий рік. Просимо ще раз присилати хроніки і дописи друковані на машинці за посередництвом пресової референтки Округи. Кожний Відділ має можливість раз у році подати допис (не надто довгий) про подію з біжучого року. Просимо приглянутися який наголовок мають хроніки. В наголовок є тільки назва Округи чи Відділу й місцевість. Такі додатки як: "Хроніка за час..." або "Діяльність за час..." писати під назвою Відділу чи Округи. Членки СУА, читачки часто нарікають на те, що "Наше Життя" приходить пізно, а рівночасно не придержуються ні реченців ні форми дописів.

ОКРУГА НЬЮ-ДЖЕРЗІ

(огляд праці за 1979 рік.)

Докінчення: ХРОНІКИ Н. ДЖ.

70-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ВІРИ БАБЕНКО, ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

(Хроніка за 1979 рік)

Відділ начисляє 58 членок. Сходини відбуваються щомісяця, які протоколує секретарка Ольга Буртик.

Свої зобов'язання до Централі в сумі 735 дол. Відділ вирівняв.

Відділ є членом та меценатом Музею. Є членом місцевого УККА, та голова й заступниця є присутніми на їхніх сходинах. Стараємось тісно співпрацювати з нашою громадою, беремо участь у всіх починах, а в програми Відділу завжди включаємо молодь.

Три членки Відділу входять до Екзекутиви Окружної Управи (Оля Буртик, Олеся Порохняк, Олена Площанська). Стараємось співпрацювати з іншими Відділами. Культурно-освітня референтка Дарія Колатало брала участь у програмах 28-го і 61-го Відділів.

В дні 22 Січня членство брало участь у проголошенні та підписанні проклямацій майорами міст Пассейк, Кліфтон та Патерсон.

29-го січня членки допомагали у влаштуванні "Ялинки" для Клубу Старшого Громадянства.

11-го березня 22 членки взяли участь у "Вечорі Розваги" в Окрузі.

1-го квітня шість делегаток брали участь в Окружному З'їзді.

9-го травня ширші сходини були присвячені привітанням Валентина Мороза на волі.

12-го травня членство взяло зорганізовану участь у зустрічі з Валентином Морозом в Нью-Йорку.

17-го травня голова Відділу і секретарка брали участь у

Сценка з вчора присвяченого Володимирові Івасюкові, який влаштував 70 Відд. СУА

UNWLA Br. 70 Scene from an evening dedicated to Wolodymyr Ivasiuk

Конвенції Американської Жіночої Федерації в Грейт Гордж.

19-го травня голова Відділу Олеся Порохняк була на Етнічній Конференції в Ньюарку.

5-го червня для вшанування 40-ліття Самостійности Карпатської України — д-р І. Шандор виголосив доповідь на тему: "Карпатська Україна в світлі тогочасних політичних подій". Після доповіді вив'язалась широка і цікава дискусія.

23-го вересня членство взяло участь у святкуваннях 30-ліття СФУЖО в Українському Народньому Домі в Ірвінгтоні.

26-го вересня Відділ урядив прощальний вечір своїй заслуженій членці Олені Бурбан, яка переїхала до Тексас.

7-го жовтня членки брали активну участь у переведенні "Дня Союзанки" в Окрузі.

13-го жовтня голова Відділу Олеся Порохняк, пресова референтка Марійка Мартинюк і референтка зв'язків Марта Гурін брали участь у Міжокружній Конференції, яку організувала наша округа.

23-го жовтня голова Відділу і організаційна референтка Стефа Покора взяли участь у в Конференції організаційних референток Округи.

2-го грудня уряджено різдвяний базар.

16-го грудня влаштовано Літературний Вечір присвячений пам'яті композитора Володимира Івасюка та переслідуваним українським поетам.

20-го грудня членки брали участь у святкуваннях 20-ліття місцевої Української Централі.

Для задержання традицій членки ходять з колядою.

Відділ перевів збірку для Надії Світличної та Валентина Мороза. З нагоди Року Дитини призначено суму 100.00 доларів на лектуру для Школи Українознавства в Пассейку.

Марія Третяк і Іванна Медвідь перевели збірку на висилку пачок.

Вислано спільно з Клубом Старшого Громадянства дві великі оплачені посилки до Європи. Заступниця голови Олена Площанська є спонзором студента в Бразилії.

Членка Відділу Ірина Чайківська придбала шість членів Музееві.

Завдячуючи касирці Еві Лужняк членство вирівняло свої вкладки майже на 100%.

Господарська референтка Ірина Цапар гостила нас на сходинках чаєм і солодким.

Всім нашим членкам та людям доброї волі, які своєю участю, пожертвами і працею причинились до успіху нашої праці Управа Відділу складає щиру подяку.

Марія Мартинюк,
пресова референтка

75-ИЙ ВІДДІЛ СУА, МЕЙПЛЕВУД, Н. ДЖ.

(Діяльність Відділу за 1979)

15 лютого — доповідь д-ра Гука на тему "Гіпноза, як засіб в модерній медицині".

2-14 квітня — Відділ зорганізував виставку українського народнього мистецтва в двох бібліотеках в Мейплвуді та показ писання писанок і вишивання для численної американської публіки.

4 квітня — членки вчилися писати писанки під проводом Роми Миськів, членки Відділу.

13 квітня — членки відвідували самітних і немічних старших громадян з нагоди Великодніх Свят і дарували їм кошечки зі свяченням.

18 квітня — Відділ подбав про прозирки і касетки в українській мові про користі Суспільного Забезпечення та влаштував їх показ для старших громадян в церковній залі св. Івана Христителя в Ньюарку. Програма включала загальні пояснення про користі (т. зв. бенєфітс), що прислужують рідні, старшим, нездібним до праці, емеритам, а також про користання з Медичної Опіки ("Медікер").

Це є перший професійний переклад цього рода інформацій. Ініціаторками цього проекту є членки Відділу Іванка Олесницька і Таїса Рак-Бравн, які є також в управі Українського Бюра Суспільної Опіки в Ньюарку.

5 травня — весняна забава була влаштована в залах Народного Дому в Ірвінгтоні при звуках оркестри з Рочестер "Нічна Мелодія". Забава добре вдалася і причинилася до популярности Відділу.

15 червня — Для членок, що зійшлися в домі Ольги Луків, висвітлено фільм "Тіні забутих предків" на підставі повісті М. Коцюбинського.

2 червня — членки помагали влаштувати виставку з нагоди Міжнародного Року Дитини в часі стейтового етнічного фестивалю в Артс Сентер в Голмдел, яку спозорував Український Комітет Року Дитини, а також помагали гостити дітей. Цілий день працювали Рак-Бравн, Бойко і другі.

15-17 травня — Ліда Бойко, членка Відділу і референтка зв'язків в Окружній Управі, співпрацювала при влаштуванні виставки на Конференції Федерації Жіночих Клюбів, брала участь у сесіях і семінарах і в бенкеті.

5 серпня — членки Відділу Ліда Бойко і Таїса Рак-Бравн брали участь у стейтовім фестивалі Міжнародного Року Дитини 1979, що відбувся в Лібєрти Стейт Парк. Там виставлено українські дитячі книжечки, збірку українських ляльок та відповідну літературу. Була нагода познайомитися з губернатором стейту Б. Бірном і конгресменом Ф. Гваріні, з яким зроблено знімок та поміщено його в американській і українській пресі з дописом.

6-7 жовтня — членки брали участь в етнічному стейтовому фестивалі в Лібєрти Стейт Парк.

7 жовтня — на окружному "Дневі Союзянки" в Ньюарку

Конгрєсмен Ф. Гваріні (Д-Н. Дж.) оглядає виставку ляльок в товаристві Таїси Рак-Бравн, в часі стейтового фестивалю Міжнародного Року Дитини, 6-го серпня 1979 р. в Лібєрті Стейт Парк, (75-ий Відд. СУА)

Congressman F. Guarini (N.J.), looking at a doll exhibit at a New Jersey state festival commemorating the International Year of the Child on August 6, 1979, in the company of T. R. Brown. UNWLA BR. 75.

Відділ мав стіл з народним мистецтвом, а діти членок брали участь у показі дитячої моди.

18 жовтня — в домі в Ірвінгтоні відбулася доповідь Мирослави Стахів про українську вишивку з усіх областей України. М. Стахів висвітлила прозирки та демонструвала вишивки на візирях.

4 листопада — з нагоди двопітного існування Бюра Суспільної Опіки, з яким Відділ співпрацює, відбулося прийняття для старших громадян ("овпен гавз"). Членки помагали в приготуваннях.

10 листопада — Відділ влаштував "вишивані вечєрницьі" в залах Народного Дому в Ірвінгтоні. Грала оркестра "Нічна Мелодія" з Рочестер. Атракцією вечєра були нагороди за найкращі вишивані сукні, блюзки і мужєські краватки. Також було льєсування торта, прикрашеного вишивкою. Вечєрницьі пройшли з великим моральним і матеріальним успіхом.

13 жовтня — пресова референтка Відділу і другі членки взяли участь у Міжкєружній Конференції та пресовім і зв'язковім семінарі.

18 листопада — членки Відділу активно співпрацювали при переведєнні стейтового фестивалю української молоді, що відбувся в залах Ратгєрс Університету з нагоди Року Дитини заходом української стейтової комісії Року Дитини.

Ольга Луків
пресова референтка

86-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.

(Звіт від лютого 1979 до грудня 1979 р.)

Відділ нараховує 50 членок. Протягом каденції відбуто 4-ри сходини Управи і 6 ширших сходин.

В програму ширших сходин входили: доповідь з прозірками Ірини Петренко-Федишин "Архипенко, як іноватор скульптури". Товариський вечір з вином та показ прозірок з подорожі до Єгипту. Показ прозірок з Українського Музею в Нью-Йорку.

Відділ влаштував вечір-зустріч з Надією Світличною та показ творів "Самвидаву" при співпраці Видавництва "Сучасність". Вечір був дуже успішний, добре розрекламований і притягнув велике число публіки (понад 300 осіб).

Надія Світлична широко розказувала про пережиття свої та інших жінок політв'язнів. Також вичерпно відповідала на запити зі залі. Прибуток з імпрези був призначений для дітей Надії Світличної в рамках "Року Української Дитини".

Зустріч з Надією Світличною, організував 86-ий Відд. СУА. Зліва Оксана Кузьмак, Надія Світлична, Ліда Гайдучок, Миросія Граб.

Meeting with Nadia Svitlychna, Arranged by UNWLA Br. 86.

"День союзянки" жовтень — 1979 р. Стіл з ляльками в народніх одягах. 86-ий Відділ СУА

"Soyuzanka day" — Oct. 1979. Display of dolls in folk costumes. UNWLA Br. 86.

В жовтні 1979 р. Відділ взяв участь у "Дні Союзянки", на якому улаштовано стіл з ляльками в українських одягах. Стіл звернув увагу дорослих і дітей.

На запрошення Комітету "Дитячого фестивалю" стіл з ляльками був повторений на фестивалі в університеті Ратгерс в листопаді 1979 р.

В грудні 1979 р. Відділ влаштував Різдвяний Базар в залі церкви св. Івана Христителя. Базар, як і минулих років, був дуже різноманітний і успішний. Відділ кожного року запрошує мистців з виставками їхніх творів.

Виховна референтка організувала дві прогулянки для дітей до театру і приготувала на "День Союзянки" показ вишваних дитячих одягів, які самі діти демонстрували.

Відділ має стипендистку у Бразилії, а крім того одна членка оплачує другу стипендію особисто. — Вислано дві пакки до Європи і одну до Бразилії.

Відділ є меценатом Українського Музею. Також одна родина членки є меценатом і одна родина добродієм. Декілька родин є членами У. М.

Членки Відділу розпродали льотерійних книжечок на суму 540.00 дол. Три членки були в Окружній Управі, одна в Екзекутиві СУА і одна в управі Українського Музею.

Відділ вислав телеграму до президента Картера з подякою за звільнення В. Мороза і перевів збірку для родини В. Мороза.

Лідія Гайдучок — голова.

92-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. О. БАСАРАБ, МЕНВІЛ, Н. ДЖ.

(Звіт з діяльності за 1979 р.)

Відділ нараховує 31 членок, в цьому одна нова. Сходини відбуваються раз у місяць кожної третьої неділі, крім літніх місяців.

Протягом року відбулося 5 засідань управи і 5 ширших сходин. Пересічна присутність 15 осіб.

Для ширшого громадянства організовано доповідь п. н. "Високе тиснення крові, тихий вбивник людини", що її виголосив д-р Денис Стахів. У березні відчитано доповідь про Тараса Шевченка.

Членки брали участь у "Розваговому вечорі", що його влаштувала Окружна Управа Нью-Джерсі. Членки перевели збірку грошей для родини Валентина Мороза і вислали телеграму до президента Картера з подякою за звільнення політичних в'язнів.

З продажу печива суму 300.00 дол. членки вислали на будову собору св. Родини у Вашингтоні.

Вислано три пакки з одягом до Бразилії. Помагали розпродавати льотерійні квитки для Українського Музею в Нью-Йорку.

До крамнички в Музею вислано 2 комплекти вишитих настільних серветок (разом 12 штук).

Членки відбули спільну прогулянку автобусом на українську оселю у Глен-Спей.

На "День Союзянки" виставлено серію дитячих одягів, що їх виконала Мирослава Стахів з нагоди Року Дитини.

Восени влаштовано традиційну осінню забаву.

Відділ вислав 100.00 дол. на Запасний та Пресовий Фонди журналу "Наше Життя" і 2 передплати для "бабусі".

Відділ є меценатом Українського Музею і членом Українського Конгресового Комітету.

Відділ мав приходи з коляди, продажу печива і харчів. Усі грошеві зобов'язання виконав.

Пріся Яцук,
голова

100-ИЙ ВІДДІЛ, КАРТЕРЕТ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ

(Хроніка за 1979 р.)

З кінцем року і на початку нового року членки відвідували громадян з колядою. Як щороку, 6-го січня відсвятковано традиційний Свят-Вечір, на якому о. архимандрит Поспішіл посвятив просфору, а шкільні діти внесли дідуха на стіл. Присутні почали вечір колядою "Бог Предвічний". Ця спільна вечера лучила нас всіх разом в одну родину.

В січні Відділ брав активну участь у підписанні проклямації з нагоди роковин "22-го Січня" в місті Картерет, а опісля в урочистій академії, присвяченій Січевим Роковинам.

З нагоди Міжнародного Року Дитини Відділ зорганізував дві молодечі забави: 18-го лютого для малих дітей, а 25-го лютого для старших віком дітей. Участь взяло більше чим 100 дітей. Була не лише забава, але й гарна програма — а саме "Маджишен" і перекуса. Діти забавлялися до пізнього вечора, а мами при солодкім і чаю обмінювалися думками і давали признання Відділові.

Відділ вислав телеграму до президента Картера і два листи (до сенатора і конгресмена) в обороні політичних в'язнів. На листи Відділ одержав прихильну відповідь.

П'ять членок їздили на розваговий вечір Округи, а 25-го березня Відділ поїхав зорганізовано до Українського Музею в Нью-Йорку, де передано даток 100 дол. На річній З'їзді Округи Відділ заступала його голова і дві делегатки.

Відділ відсвяткував 50-ліття ОУН і Свято Героїв разом з відділом УККА й іншими організаціями, взяв участь у панахиді і в поході з церкви до місцевого Українського Горожанського Клубу на академію.

Відділ перепровадив збірку на листу для Валентина Мороза і Надії Світличної та вислав листи подяки до президента Картера за звільнення попів-в'язнів. В вересні членки Відділу брали активну участь у фестивалі міста Картерет, влаштували виставку народного мистецтва, що зацікавила чужинців. У буфеті продавали голубці і вареники. Заходом Відділу зорганізовано автобус на здвиг СУМА в Елленвил, куди поїхали майже всі членки і старші віком громадяни, які не мали засобу транспортації.

Восени громада прощала довголітнього дорогого нам диригента церковного хору пана Грабовича і його дружину, дорогу нам союзянку і референтку Округи. Цим прийняттям зайнявся наш Відділ.

Для придбання фондів приготуємо різні прийняття, як христини, градуації, уродини, а головне продаємо вареники. В цей спосіб здобуємо фонди на наші обов'язкові вплати до СУА, а частину призначаємо на сплату довгу за будову залі при Українським Горожанським Клубі, якою користується і наш Відділ.

Відділ є членом місцевого відділу УККА і кожноразово є репрезентований на його сходинах. Річні збори Відділу відбулися 20-го січня 1980.

Марія Васічко,
секретарка

ОКРУГА ПІВДЕННИЙ НЬЮ-ЙОРК

9-ИЙ ВІДДІЛ, БІНГГАМТОН, Н.Й.

Звіт за час від 5-го листопада 1978 до 17. листопада 1979 р.

Відділ веде перевибрана управа в складі: голова — Жизномирська Стася, заступниця голови — Войтів Оля, секретарка — Кокорудз Меланія, касирка — Мельник Ярослава. Контрольна Комісія — Іванонько Ірина, Юнко Анна, Добрянська Анна.

Минулий рік був досить для нас успішним, бо прибуло до Відділу 5 нових членок з молодого покоління. Втратили одну членку тому, що перенесли її мужа до іншої місцевости.

Працю було тяжко провадити тому, що ми всі розкинені по різних місцевостях.

Не зважаючи на те відбули у звітному часі 4 продажі печива. Ведемо світличку, якою проводять кваліфіковані учительки — Марія Зобнів та Христина Чебіняк.

В різдвянім часі Відділ влаштував "Українську Ялинку" у Робертсон Меморіал, Бінггамтон, Н.Й.

У лютому відбули ми свято Героїнь; реферат на тому святі виголосила Марія Зобнів.

Відділ перевів дві грошеві збірки для Н. Світличної і Валентина Мороза.

Вакуплено полотно і нитки на обрусі до церкви, які вишили союзянки.

Під час посту перевели ми дуже цікавий та вдалий показ печення великодніх пасок. Рівнож взяли на себе обов'язок продавати в різдвянім часі українське печиво у Робертсон Меморіал, Бінггамтон, де всі національності виставляють свої ялинки, т. зв. "Крісмес Форест"

Відділ відбув 4 засідання. Присутніх на засіданнях 7 — 8 членок.

Меланія Кокорудз,
секретарка

34-ИЙ ВІДДІЛ СУА, КОГОВЗ, Н. Й.

(Звіт з діяльності за 1979 рік).

Відділ вступив у 50-ий рік свого існування. Начислює 26 членок, відбуває ширші сходини щомісячно, а сходини управи тільки в міру потреби. На сходинах відчитуємо обіжники Централі.

Відділ вирівняв усі зобов'язання до Головної і Округної Управ СУА і є членом місцевого Відділу УККА, співпрацює з парафією і організаціями на нашому терені.

Кожного року Відділ влаштовує спільний свят-вечір з традиційними стравами для місцевих парафіян, з участю посадника Коговзу Ранолда Кенестрері та запрошених американських гостей. Свят-вечір попереджує різдвяна програма з участю дітей парафіяльної школи. Мистецьку програму підготувала культурно-освітня референтка Уляна Омецінська.

В лютому вшановуємо пам'ять героїнь панахидою і святочними сходинами. Голова Відділу Ярослава Ракоча репрезентувала Відділ на бенкеті, який влаштував Округний Комітет Відділів УККА Олбанської Округи редакторіві Іванові Дурбакові в 75-ліття народин і 50-ліття журна-

лістичної та громадської праці.

Відділ бере участь у відзначуванні Соборности 22-го Січня в столичному місті Олбані, а опісля в Коговзі.

Голова і делегатки 34-го Відділу беруть участь в Окружному З'їзді і Конференції Окружної Управи Південного Нью-Йорку.

Під патронатом Окружної Управи і при співпраці Відділів — 99-го у Вотервліт, 114-го у Трой і нашого влаштовано "День Союзянки".

В серпні з Окружним Комітетом Відділів УККА і сусідніми Відділами СУА, влаштовано "Український День".

В жовтні секретарка Відділу Зеновія Білас репрезентувала Відділ на 25-літньому ювілеї Відділу УККА в Трой.

Цього самого місяця Відділ брав участь в "Міжнародному Фестивалі" в Олбані.

Членки суспільної опіки відвідують хворих у шпиталях і старечих домах. Референтка суспільної опіки Ольга Ракоча вислала листи подяки до президента Джіммі Картера і спеціального дорадника в справах Крайової Безпеки д-ра Збігнева Бжезінського за заходи в справі звільнення політ. в'язнів Валентина Мороза і Вінса.

На доручення Централі СУА переведено грошеву збірку на Надію Світличну і Валентина Мороза.

З нагоди 50-літнього ювілею ООН членки Відділу брали участь в приготуванні прийняття ансамблів "Діброва" і "Прометей" з Торонто.

Тепер Відділ інтенсивно пригтовляється до відсвяткування 50-літнього ювілею свого існування.

Уляна Омецінська,
культурно-освітня референтка

57-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ЮТИКА, Н.Й.

(Хроніка за 1979 рік)

ВИХОВНА ДІЛЯНКА:

Згідно з гаслом XVIII-ої Конвенції СУА — "Сьогоднішня українська дитина-майбутність українського народу" ми поставили на першому місці виховну ділянку і звернули особливу увагу на передшкільне виховання дитини.

Світличка зорганізована в 1978 р. вже другий рік гарно розвивається під проводом професійної учительки музики Галі Гнап-Хомут. Діти засвоїли собі багато знань з української мови, виступали на гарних пописах та навчилися віршів, пісень, молитви й забав. На цих виступах члени нашої громади побачили важливість участі дітей у світличці. Дуже гарно пописалися малюта виступом на Шевченківським концерті та дали дуже ефектовні три сценки на зустрічі св. Миколая.

Мали ми ряд виступів дітей на радіопередачі. При цих нагодах кожного разу було інтерв'ю з учителькою.

Було в нас у пляні влаштувати кімнату світлички у справжньому українському стилі та зробити постійну виставку українського народнього мистецтва, щоб і старші шкільні діти з цього користали та дещо ширше розгортали виховну ділянку. Однак з браку постійного приміщення на світличку не можна цього задуму здійснити. У світличці було 9 дітей.

Навчання відбувається кожної суботи. У "Свободі" був допис про світличку зі знімком дітей і учительки.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА:

Відділ має постійну виставку українського народнього (прикладного) мистецтва в Дитячому Музеї в Ютиці, яку залежно від потреби періодично змінємо. Цю виставку відвідує постійно багато молоді і батьків. Там роздають відвідувачам летючки про українське мистецтво та коротеньку історію з мапою України.

У лютому Відділ влаштував Свято Жінки-Героїні, під час якого ми привітали хорунжу Української Армії медсестру Ольгу Ярмак, підчеркнувши її участь у Визвольних Змаганнях. Допис про це був в "Народній Волі".

В часі Великодня ми мали виступ на телевізії. Теодозія Савицька розказала про український Великдень, зосередившись головню над значенням великоднього кошика і свячення пасок та "прочих снідів". Стіл був гарно прикрашений великоднім печивом, вишивками, лозою та писанками, яких показ писання демонстрували студентки Маруся Гнатів і Катруся Ликтей. Цей виступ був успішний.

Відділ взяв участь на запрошення УККА у Міжнародному Фестивалі, влаштовуючи виставку народнього мистецтва. Рівнож мали ми інформативні летючки про українське народне мистецтво і українську історію з мапою України.

На українській радіопередачі мали ми кожної суботи короткі інформації на актуальні історичні теми.

Відділ виконав усі фінансові зобов'язання до Централі. Відділ є членом Українського Музею в Нью-Йорку. Членки передплачують "Наше Життя" через Відділ.

СУСПІЛЬНА ОПІКА:

Референтки суспільної опіки відвідували хворих. Референтки повністю зайнялися влаштуванням різдвяного і великоднього базарів при допомозі кількох інших членок. Членки Відділу причинилися до влаштування поминок нашої передчасно померлої членки Ольги Войтович та взяли численну участь у похоронах.

ЗОВНІШНІ ЗВ'ЯЗКИ

Відділ був репрезентований на всіх більших імпрезах, є членом УККА, членом мистецької Ради Онаяда Каунті. Три делегатки взяли участь у міжокружній організаційній конференції у Вотервліт. Одна членка є в Головній Управі СУА та в Раді Дорадників Етнічних Студій в Ютика Каледж.

Теодозія Савицька

99-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ВОТЕРВЛІТ, Н.Й.

(Звіт з праці за 1979-ий рік.)

Відділ нараховує 28 членок. Відбуто 6 ширших сходин, та 3 засідання управи. Чотири членки Відділу входять до Окружної Управи. В діловому році зложено 500 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя".

В січні Відділ розпочав свою діяльність різдвяною

радіопередачею в одній з місцевих радіостанцій. Рівнож влаштовано разом з місцевим Відділом УККА традиційну "ялинку-свят-вечір".

Відділ помагав враз з нашими організаціями при влаштуванні буфету з нагоди святкування 22-го Січня у стейтській легіслатурі. Голова Тетяна Дурбак проводила мистецькою програмою.

В лютому на ширших сходах відзначено пам'ять жінок-героїнь. Перед тим за нашою ініціативою була відправлена в місцевій католицькій церкві панахида за душі полеглих.

В березні Відділ брав участь спільно з Відділами 34 в Коговз та 114 у Трой у "Дневі Союзянки".

В квітні підготовано радіопрограму про наші великодні звичаї. Дві членки брали участь у "ток-шов"-і на станції "WQVK" в Олбані. Рівнож мали ми інтерв'ю та знімок у "Трой Рекорд" "Таймс Юніон" і "Кнікебакер Нюз" з нагоди великоднього базару. Базар відбувся, як і минулими роками, в Квітну неділю з великим успіхом при участі численної, переважно чужинецької, публіки. Зібрано привіти для політ-в'язнів та поважну суму грошей на кошти кореспонденції. Дві членки Відділу згодились переписуватися з політ-в'язнями. На сам Великдень зорганізовано одно-годинну великодню радіопередачу.

В травні спільно з місцевим відділом УККА відзначено випущення на волю Валентина Мороза, для якого голова перевела збірку.

В серпні Відділ брав участь разом з нашими організаціями в "Українському Дневі" в Коговз.

В жовтні Відділ влаштував мистецьку виставку на Міжнародному Фестивалі Націй в Олбані. Спільно з другими організаціями приготував вариво і печиво.

В листопаді Відділ був господарем міжокружного з'їзду Округ Північного та Південного Нью-Йорку. У з'їзді взяло участь 10 членок нашого Відділу, улаштовано виставку, а господарські референтки приготували обід для 32-ох учасниць. Голова Відділу виголосила дуже цікавий реферат на тему співпраці молодих та старших членок.

В грудні відбувся День Української Дитини, над яким членки працювали понад пів року спільно зі Школою Українознавства і молодечими організаціями. Відділ провадить світличку з участю 12 дітей. Садівничками були виховна референтка Люба Кушнір та Діана Наболотна.

Референтки суспільної опіки перевели збірку одягу та вислали 4 пакки до Бразилії і дві пакки до Європи.

Відділ включився в стипендію акцію УККА на студії українознавства в Гарварді.

В грудні Відділ улаштував чайний вечір, на якому рівночасно відзначено 25-літній ювілей вінчання членки нашого Відділу Дозі і Ярослава Кушнірів.

Іванка Бучак,
пресова референтка

114-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. "500", ТРОЙ, Н.Й.

(Звіт з праці за 1979 р.)

Відділ начислює 20 членок. Головою Відділу є Гертруда Бобеляк.

Сходина Відділу відбуваються кожного місяця за винятком трьох місяців під час вакацій. На сходах голова прочитує листи з Централі та Окружної Управи. Опісля укладають план дальшої праці.

Від січня до грудня 1979 р. Відділ улаштував:

зустріч Нового Року з вечерею, музикою і танцями, свят-вечір з ялинкою та дитячою програмою, приготували обід на Окружний з'їзд. Відсвятковано "День Матері", спільно з парафією влаштовано свячене, продаж вареників. Відбуто прогулянку до Нью-Йорку і на відпуст до Словтсбургу.

Відділ співпрацює з місцевим Відділом і Окружним Комітетом УККА. Брав участь у "Дневі Союзянки" і в Дневі Року Дитини.

Тому, що наш Відділ співпрацює зі всіма організаціями, сподіємось на будуче ще кращих успіхів.

Ірена Родд
пресова референтка

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

107-ИЙ ВІДДІЛ СУА, САН ХОЗЕ, КАЛІФОРНІЯ.

(Звіт з праці від березня 1979 р. до квітня 1980 р.)

Річні загальні збори Відділу відбулися 26-го квітня 1980 року. Перевибрано стару управу під головуванням Каті Бондаренко.

Відділ начислює 23 членки. Відбулося 6 ширших сходин.

Праця Відділу: в березні 1979-го року хор союзянок під проводом культурно-освітньої референтки Віри Шавлач взяв участь у концерті в честь Тараса Шевченка і в святкуваннях річниці ОУН.

Старанням Відділу влаштовано виставку картин маестра М. Вирсти з Парижу. Висвітлено фільм "Білий птах з чорним крилом".

З нагоди гостинного виступу хору бандуристів у нашій околиці Стефа Меркело, голова Відділу артистично виголовила програмки для публіки.

Закуплено один примірник Енциклопедії Українознавства й подаровано його міській бібліотеці в Сан Хозе.

Вислано телеграму з подякою президентові Картерові з нагоди звільнення В. Мороза.

Переведено збірку для В. Мороза.

За браком дітей в дошкільному віці не було світлички, за те союзянки вчили в школі українознавства.

Референтка суспільної опіки Люба Бодрук відвідувала й помагала хворим союзянкам.

Відділ виконав всі свої фінансові зобов'язання до Централі.

Завдяки енергійній голові Стефі Меркело, її заступниці Каті Бондаренко та управі з членками, Відділ задовільно виконав працю в 1979 році.

Я. Оренчук
пресова референтка

БАБУСИН ПОДАРУНОК.

ОЛЬГА ГАЄЦЬКА
ДЕСНА

Друга нагорода в конкурсі з нагоди Року Дитини

Докінчення

Оксанка повернулася додому в дуже поганому настрої. Вона знала, що Маргарета теж говорить з своєю сестрою тільки по-німецькому. Мама говорила їй, що хто шанує свою мову і звичаї своїх родичів, то його теж треба шанувати.

Довго не могла пригадати собі де вона чула це слово "цуратися", як сказала Маруся — але врешті пригадала вірш

*"Учітесь брати мої
Думайте, читайте
І чужому научайтесь
Свого не "цурайтесь"."*

Їй стало соромно, вона неспокійно поцілувала маму на "добраніч", але нічого не сказала про свою зустріч з Марусею. Вночі знов приснилася їй далека бабуня, що тримала в руках її вишиту сорочечку, а біля неї громада дітей у подраних вишитих сорочках. Бабуся була дуже, дуже сумна, але до неї підійшла Маруся та потішала її..

З плачем пробудилася Оксана і тихесенько підійшла до старої комоди. Поміж невживаною білизною лежала забута сорочечка. Вона, торкнувшись її, знову заховала. Швидко засунула шухляду та почала збиратися до школи.

Цього дня ніщо не пішло їй гладко. І рахунки не так їй вийшли а вчителька сварила за неухагу на лекції. Дома не хотіла їсти вечері й навіть не подивилася на веселого Тіна, що радісно крутив хвостом. Мама думала, що вона хвора та хотіла прикликати лікаря, але Оксана сказала, що їй тільки трохи болить голова, і це, певно, скоро пройде.

Панство Левицькі тільки раз приходили з відвідинами, але без Марусі, яка в той час була простуджена. Щоденні обов'язки не давали ні одній ні другій родині частіше зустрічатися, але однієї неділі вибралися всі разом до міста на великий концерт школи українознавства. Оксанка ще ніколи не була на дитячій концерті. Вона рідко їздила з батьками до міста й має погані спогади, коли ще дуже маленькою дівчинкою слухала довгих промов і гри на скрипці та нічого не розуміла.

Тепер сиділа мов зачарована з широко від-

критими очима. Їй так дуже дуже подобались ті дівчата і хлопці, що співали і деклямували по-українському. А як вони гарно виглядали! Вишиті сорочки, спіднички в квіти, коралі... Але такої гарної сорочки як від Оксаниної бабуні там не було..

"Світе тихий, краю милий, моя Україно — деклямували діти

За що тебе сплюндровано, за що мамо гинеш..."

Мама пошепки пояснила значення нежданого слова деклямації і Оксанка тихенько проковтнула сльозу. Їй стало дуже жаль далекої незнамої України, про яку розповідали діти. А коли пригадала, що там живе дорога бабуня, пригадала сорочечку, і їй хотілось голосно плакати.

По дорозі додому весела пані Левицька розмовляла з мамою.

— Я чула — говорила вона — що тут у нас незабаром відбудеться міжнародній фестиваль. Ми мусимо також в цьому взяти участь. В нашому містечку про українців ніхто нічого не знає.

Фестиваль, фестиваль — зраділа Оксана. Відразу пригадалися їй веселі гри, музика, танки, виграші та солодощі, якими можна заїдатися досхочу на фестивалях.

Мама також зраділа і сказала: цей фестиваль буде для нас дуже важливий і цікавий. — Праця закипіла! Прасувалися вишивки, приготувляли кераміку та різьблені речі. Пані Левицька запросила дитячий хор з міста й танкову групу. Маруся враз з двома студентками мали давати американцям пояснення про Україну.

Напередодні фестивалю пані Левицька сказала мамі, що треба ще малої дівчинки в народнім одязі до продажу писанок.

— А може б так Оксанка...?

Мама сумно похитала головою і шепнула щось пані Левицькій, а та відповіла їй щось таке як "не треба силувати..." Оксанка почула це крізь відхилені двері кімнати, і їй стало дуже, дуже соромно. Вона — теж у к р а ї н к а .

Оксана сховалася в маминій кімнаті та заплакала

з сорому. З невеличкого портрету глянула на неї пара сірих, добрих очей. Бабуня наче усміхалася до неї, немов хотіла їй щось сказати... Дівчинка помалу підійшла до старої комоди й тихо висунула шухляду.. Вишиті квітки на білому полотні манили своїми кольорами. Схопила сорочечку, пригорнула до себе, немов теплу любу іграшку, цілувала кожну квітку, немов хотіла просити вибачення за образу. Побігла до мами, обняла за шию і міцно поцілувала. Мама відгадала думки своєї доні, та знову скотилися дві сльози на білу сорочечку, але це були сльози радості...

За кілька годин цілий одяг для Оксанки був готовий.

В неділю вона причепурена з китичкою пільних квітів у золотавих косенятах, мов чічка, стояла біля писанок. Перша прибігла до неї Маруся і сказала: "Яка ти гарна в твоїй вишиваній сорочці!"

З другого кінця залі усміхалася до них їх шкільна товаришка Маргарета, що стояла біля свого станка в німецьким баварським строї.

Всі були зачаровані українськими піснями, танками і строями та виробами. До Оксанки підступали товаришки й знайомі та одна з них сказала: Ти, певно, горда з того, що ти українка. Оксанці було якось соромно, але й дивно приємно. Увечорі, коли мама прийшла поцілувати її, вона, хоч втомлена, почувала себе дуже щасливою. А коли мама сказала їй, що пан Левицький буде возити Марусю і хлопців до української школи й зможе забирати теж Оксанку — вона зраділа. Мамочко я тільки в американській школі буду Сандрою, а для тебе і для нас усіх буду Оксаною. Я хочу багато навчитися про Україну, яку нам забрали вороги. Я буду молитися, щоб добрий Господь визволив її з неволі. А чи знаєш, який вірш хотіла б я говорити в

українській школі! Цей з "Кобзаря", він мені дуже подобається:

*"Учіться брати мої
Думайте, читайте
І чужому навчайтесь!
Свого не цурайтесь!
Бо хто Матір забуває
Того Бог карає..."*

АРКАДІЙ МУЗИЧУК

НА СВЯТІ У ШПАКІВ

Запросили раз хлоп'яток
на гучне весняне свято
Всі шпаки.
За кругленькими столами
Пригощались пирогами
Хлопчаки.

І очима все косили:
«Ну, чого нас запросили?
з чому річ?
Ми з птахами ж бо ніколи
Не були в одному колі,
Віч-на-віч...»

А шпаки собі таємно
Дивувалися взаємно.
Мовив шпак:
— Ви не знаєте причини?
Наша вам хвала шпачина,
Так!

Бо для нас хатини гарні
Ви будете в столярнях
Щозими.
Та й чудові годівниці
Оцінили, як годиться,
Ми.

Честь одна умільцям всюди —
Хвалять їх птахи й люди...
Хто там був із хлопчаків,
Запитайте у шпаків.

"Світанок" ч. 4 — квітень 1980

ЯРОСЛАВА БАРНИЧ

29-го березня 1980 року після тяжкої недуги відійшла у вічність всіми люблена, заслужена союзнянка, **сл. п. Ярослава з Рубчаків Барнич.**

Масовою участю в понахиді і похороні союзнянки віддали їй останній поклін. Від СУА прощала покійну голова Округу Огайо Ірина Кашубинська. Щирими і зворушливими словами окреслила зрівноважену і подивугідну вдачу Покійної, її лагідність, терпеливість і працьовитість.

Поруч з іншими заслугами і працею для молоді, були її особливі заслуги для СУА. В 1934 році Ярослава Барнич була одною з організаторок Українського Світового Жіночого Конгресу в Станиславові. На еміграції включилась у працю жіночих організацій. В Льорейні, Огайо була членом-основницею і головою 69 Відділу СУА. Переїхавши до Клівленду вступила до 33 Відділу ім. Лесі Українки і разом з Відділом вклала багато праці у будову першого пам'ятника великій поетесі в Америці. Очолювала Округу Огайо, яка тоді підготувала незабутню імпрезу "Показ Історичної Ноші Українки".

Не тільки виступами — деклямаціями на громадських імпрезах, але й умілими мистецьким читанням вібраних творів на сходах Відділу зворушувала душі. На превеликий жаль, тяжко хвора покійна Я. Барнич вже не довідалась про надання їй за її заслуги Почесного Членства СУА 22-им Округним З'їздом 23 березня 1980 р.

За нашим звичаєм союзнянки склали під час понахиди разом з відзначкою СУА грудку землі з України.

Замість квітів Округна Управа призначила 25 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Відійшла від нас зразкова людина, невіджалувана Союзнянка, але пам'ять про неї житиме.

Н. Винарська

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що 15-го червня 1980 р на 89-му році життя відійшла у вічність довголітня членка 23-го Відділу СУА в Дітройті бл. п. **Марія Бродач.**

Уродилася 21-го лютого 1891 р в Україні. Малою дитиною вихала до Канади, а відтак до Америки і зараз вступила в члени СУА. Належала до церкви св. Паскуля в Тейлор. Міч.

В глибокому смутку залишила 6-ро дітей (двох синів і чотири дочки), 4 внуки, 4 правнуки і 1 праправнука.

В пам'ять Марії Бродач діти складають 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Шановній Родині складаємо наші щирі співчуття.

Вічна їй пам'ять

Управа і членки 23-го Відділу.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять моєї приятельки **сл. п. Ліди Улицької** та її матері, **бл.п. Софії Калуської** з Коренців складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині складаю співчуття

Марія Галій з родиною

В пам'ять нашої тети **бл.п. Ярослави Барнич** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині складаємо щирі співчуття

Марія і Іван Галії

В четверту річницю відходу у вічність мого **Дорогого Мужа Бориса** складаю 50.00 дол. на Український Музей і 50.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Ржепечька

Замість квітів на могилу **сл. п. Ярослави Барнич** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

д-р Микола і Надя Дейчаківські

З приводу трагічної і мученицької смерті **сл.п. о. Анатолія і Ірини з Дурбаків Гургулів** складаємо 20.00 дол. на Стипендійний Фонд у Бразилії

Олена і Лев Кокодинські

Докінчення. В ЧЕСТЬ О. БАСАРАБ

Найбільшу втрату і біль відчула по втраті чоловіка, що згинув під час війни на полі бою. Тоді Ольга цілковито посвятилася для добра свого народу. Але не надовго. В короткому часі була заарештована польською поліцією. Під час допитів тортували її в нелюдський спосіб і так віддала своє молоде життя, не зрадивши нікого і нічого. Геройська постава і смерть Ольги не пішли намарно, бо зродили багато наслідниць по нинішній день.

Другою точкою була рецитація вірша Лесі Українки "І Ти боролася" у виконанні артистки Катерини Бранки-Кривуцької. Відтак голова Округу Ліда Колодчин вітала членок і висловила признання членкам-піонеркам за їхню працю, бо за їх прикладом пішли молоді і нині маємо гарні успіхи. Бажала дальших успіхів в праці.

Коротко промовила ще почесна голова 26-го Відділу Катерина Хом'як. Згадувала про перші торжественні святкування в честь Ольги Басараб, які мали більшу програму і втішалися дуже численнішою участю публіки. Тоді не тільки членки СУА брали участь, але вся громада спільно святкувала. Нарід, що шанує своїх героїв, ніколи не загине.

Присутні нагороджували рясними оплесками всіх виконавців поодиноких точок. Голова Відділу Катерина Кобаса щиро дякувала всім виконавцям. Також дякувала членкам з інших Відділів СУА, організаціям і гостям, що прийшли і всіх хто причинився до успіху нашого свята.

Відспіванням "Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

Зеновія Камінська

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

13-ий ВІДДІЛ СУА, ІМ. У. КРАВЧЕНКО, ЧЕСТЕР, ПЕНН.

Загальні збори Відділу відбулися 24-го лютого 1980 р. До управи вибрано: Ємілія Павлюк — голова, Ольга Рибаків — заступниця голови, Лідія Грабова — секретарка, Лідія Кий — касирка.

Референтки: Марія Венчак — фінансова секретарка, Марія Клюка — організаційна, Тамара Рац — культурно-освітня, Ольга Рибаків — мистецька, Христина Плюта — виховна, Лідія Грабова — імпрезова, Христина Плюта і Надія Баган — суспільної опіки, Тамара Рац — пресова, Анна Купчик — зв'язків, Марія Венчак, Люба Мшанецька, Серафима Рондовська — господарські.

Контрольна Комісія: Олена Горбова — голова, Анна Микита і Анна Купчик — члени.

Тамара Рац
пресова референтка.

89-ий ВІДДІЛ СУА, ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЕРГОНКСОН,

Загальні збори 89-го Відділу відбулися 3-го лютого 1980 р. Вибрано нову управу в такому складі:

Оксана Ленець — голова, Ольга Василик — заступниця голови, Лідія Яців — секретарка, Агнес Хоманчук — касирка, Ірина Загалак — заступниця касирки. Референтки: Оріся Винник — організаційна, Наталія Войновська — культурно-освітня, Софія Барусевич — мистецька і зв'язків, Дарія Хухра — виховна, Оксана Бедрій, Льоля Савеська і Дарія Стасюк — імпрезові, Ємілія Реннер і Ольга Бодлак — суспільної опіки, Ольга Денисенко — пресова, Ольга Олійник, Марія Кручова і Еріка Александрович — господарські. Контрольна Комісія: Зеновія Ковальська — голова, Ярослава Крижановська і Евфрозина Р. Федьків — члени.

Ольга Денисенко
пресова референтка

ВИДАННЯ ДО НАБУТТЯ У КАНЦЕЛЯРІЇ СУА

UNWLA

108 Second Ave.,
New York, N. Y. 10003

Тел.: 212 533-4646

SPIRIT OF FLAME — L. UKRAINKA	10.00
WOMEN POLITICAL PRISONERS IN THE USSR	0.50
УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР — д-р Кость Вагилевич	3.00
РІДНА ПІСНЯ — співаник-посібник для вчительок дитячих садків, світличок і підготовчих клас	4.50
"ЦІЛИЙ СВІТ — ВЕЛИКА ШКОЛА" — казка для дітей награна на ленті	5.00
СЛУХАЙТЕ І СПІВАЙТЕ — пісні і марші для дітей награні на ленті	6.00
ПРОГРАМА ЗАЙНЯТЬ У СВІТЛИЧКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ — А. Смеречинської	3.00
ПРОГРАМА ЗАЙНЯТЬ У СВІТЛИЧКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ, що не знають української мови — В. Андрушків	3.00
СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА 1967-1977	2.00
ПЕЧИВО — Н. Костецької	1.50
ІСТОРИЧНИЙ ОДЯГ УКРАЇНКИ — 12 поштівок (64 Відд.)	3.00
КАРТКИ "ВЕРТЕП" (64 Відд.)35
КІТ МУЗИКА — Діма (83 Відд.)	2.50
ВЗОРИ — листками (за один листок)	0.40

При висилці кожного замовлення дочисляється поштова оплата.

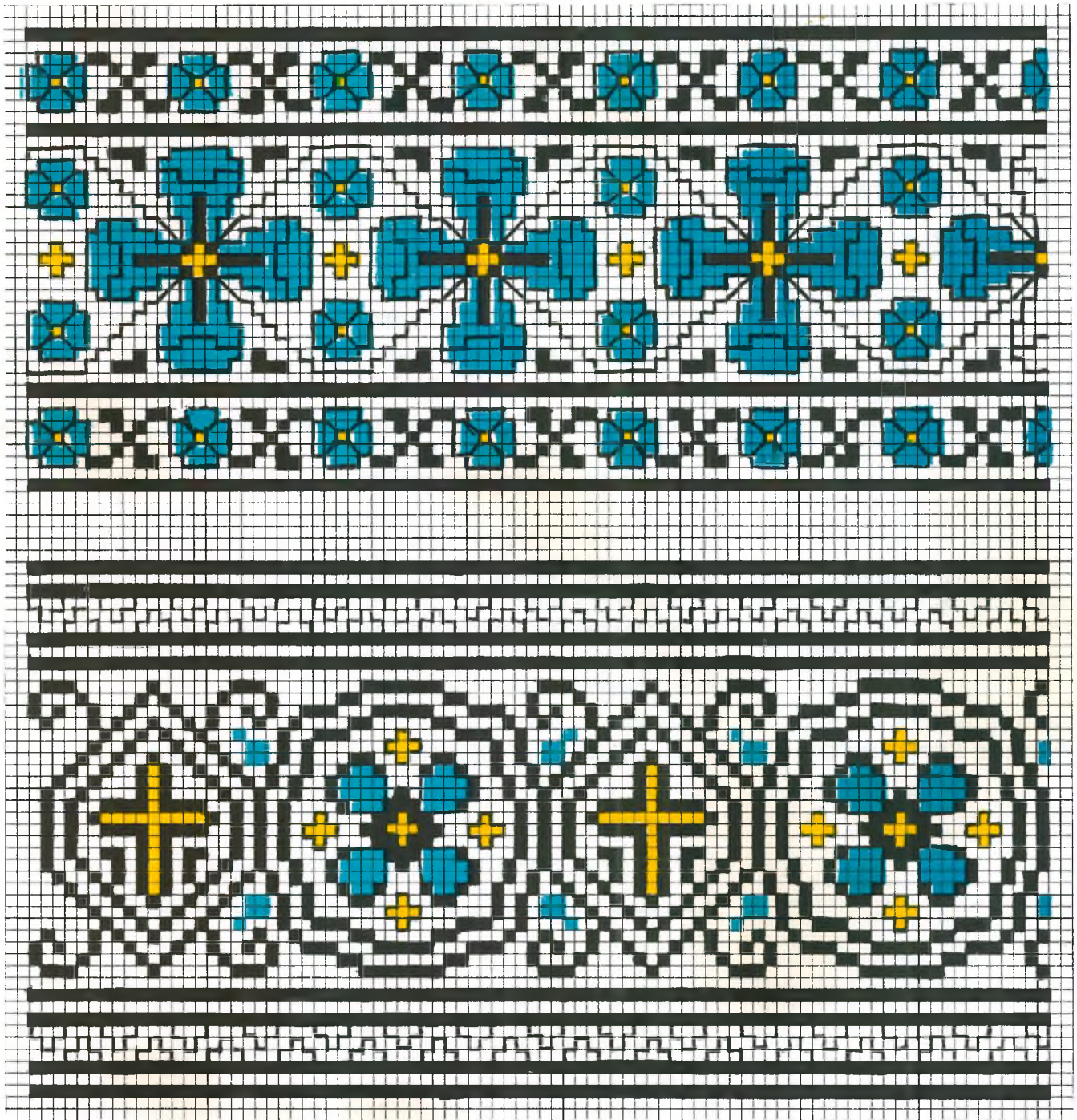
"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y., N.Y. 10003

Передплата в США: річна ... 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодиноке число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії ... 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обкл. ст. 3.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr.; in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Проекти взорів до вишивання роботи Орисі Сенник, які виконала вона під час свого перебування в Мордовських таборах